

WESTERN ROMAN

LASO

CIJENA 5 DIN BROJ 207

ROMAN

WELLS

And one day
arrest and starving
San Francisco, 1849

will be paid

E

NEUKROTIVI

CLAY HUNTER

NEUKROTIVI

»Lasq« Nova serija 1977.

Clay Hunter: Neukrotivi

Naslov originala: Die Unberzähmbaren

(Copyright: Pabel-Verlag Rastatt)

Recenzija: Dalibor Cvitan, književnik

Prijevod: Eva Zdenković

Urednik: Marcel Čukli

»Laso« — Izdavač OOUR Informativno-revijalna izdanja
NISP »Vjesnik« Zagreb Ljubice Gerovac 1 — Glavni i
odgovorni urednik Borivoj Jurković — Tisak OOUR No-
vinsko revijalna štamparija i OOUR TMG »Vjesnik« Za-
greb Ljubice Gerovac 1 — Zagreb 1977.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA
PRESS AGENCIJA Zagreb

Pretplata po broju 5 d

(Pretplata se prima na onoliko brojeva koliko želi pretplatnik). Uplata na račun 30101-833-42 »Vjesnik«

Cijena za inozemstvo: DM 1.80. ASCH 10.00, SFRS 2.00, HFL 2.00

Cijena inozemne pretplate za 6 mjeseci: DM 36.00, SKR 63.00, ASCH 250.00, FF 74.00 SFRS 36.00 HFL 37.00 US \$ 15.00

Uplate na devizni račun: 30101-620-37-32000-256 Privredna banka Zagreb (za »Vjesnik«)

Osllobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata
za prosvjetu kulturu i tiskovnu kulturu SRB broj 1935/7 - 1973 - od 16 XI 1973

I

Tri konjanika jahala su iz smjera sjevera. Konji su bili umorni i prekriveni prašinom, a jahači su izgledali kao da spavaju u sedlima.

Međutim, iako su se nalazili na rubu iscrpljenosti, ni jedan jahač nije spavao. Naprotiv, bili su i te kako budni, jer su znali da u svakom kutku ove divlje i surove zemlje na njih vreba smrt.

Na jednom od brojnih uzvišenja što ih je tvorilo valovito tlo prerije, konjanik koji je jahao na čelu zaustavi konja i pokaže rukom prema jugu.

— Rio Grande! — reče promuklim glasom. — Uskoro ćemo prebrinuti brigu, momci!

Njegova se dva suputnika šutke zagledaše u tome smjeru. Bili su također zaustavili konje i sada su u daljini ugledali srebrnastu vrpcu rijeke koja je tvorila granicu između Teksasa i Meksika.

Meksiko... To je bio njihov cilj, tamo su se htjeli skloniti i naći na sigurnome. Progonili su ih Sjevernjaci, Jenkiji, koji su pobijedili u građanskom ratu što je završio tek prije dva mjeseca.

No, za tu trojicu jahača, koji su ovdje očiju upaljenih od umora promatrali prerijsku, rat još nije bio

završen. Oni bijahu prisiljeni da se i dalje bore za svoju slobodu, možda čak i za život. Sjevernjaci su ih optužili za ratne zločine. »Teksaska trojka«, pod tim su se imenom proćuli za proteklih teških ratnih godina, nanijela je sjevernjačkoj vojsci veliku štetu i brojne gubitke.

Neposredno prije bitke kod Appomatoxa, trojka bijaše namamila u zasjedu jednu pošiljku municije. Pobivši pratnju, oni su taj dragocjeni tovar otpremili vlastitim suborcima, koji su se nemalo oduševili tim »poklonom«.

Ovaj kao i mnogi drugi podvizi, između ostalih, dizanje u zrak nekih važnih mostova i otmica nekog generala, ubrzo su privukli pažnju Sjevernjaka na tu trojicu narednika, »Teksasku trojku«. Već za vrijeme rata na njih su bile raspisane visoke nagrade, za žive ili mrtve, ali nitko nije uspio da ih uhvati.

Naravno, mnogo su puta upali u zasjedu, pa su se morali krvavo i ogorčeno boriti za život. Svaki od njih bio je nekoliko puta ranjen. Pa ipak, ni u najbezizglednijim prilikama nisu se predali. Zato su dobili još jedan nadimak: »Neukrotivi«.

Kad je rat završio, dospjeli su u zarobljeništvo. Likujući, Sjevernja-

ci su »Teksasku trojku« strpali u Fort Benton u Arkansasu, u zarobljenički logor koji je slovio kao savršeno siguran protiv bilo kakvog pokušaja bijega. Nikome još nije uspjelo odande pobjeći... a onda je to pošlo za rukom »Teksaskoj trojci«.

Jedne noći, dok je bijesnila oluja, svladali su stražare, odjenuli njihove uniforme i neometani izišli kroz tešku kapiju na palisadi. Njihov je bijeg primijećen tek nakon nekoliko sati, kad su oni bili pet milja južnije od utvrde, u šumi na nekoj uzvišici. Kao skrovište poslužila im je golema jela. S njenog su vrha imali odličan pregled preko valovite prerije put sjevera.

Prvoga su dana opazili čak pet patrola, koje su sustavno pročešljavale čitav kraj, a dvije su prodrle čak u šumu. Međutim, kiša koja je protekle noći lijevala posve je sprala tragove... ako su ih Teksašani uopće za sobom i ostavili. Naime, kako bi se sasvim osigurali, bili su dobranih pola milje gazili kroz gorski potok. Pokazalo se da je ova mjera opreza bila vrlo korisnom. Patrole su uza se imale pse, doge izoštrene njuha što su se donedavno upotrebljavale prilikom lova na odbjegle crne robove. Međutim, ni ovi majstori njuha nisu uspjeli otkriti trag trojice Teksašana.

Trojka je čitavog dana ostala skrivena na vrhu velike jele. Sva njihova hrana sastojala se od nekoliko komadića sasušenog kruha, što su ga prištedjeli od ionako vrlo mršavih obroka u logoru. Kad se smračilo, napustili su skrovište i krenuli prema zapadu.

* * *

Četiri iduća dana probijali su se kroz pusti kraj, hraneći se kojekakvim bobicama i korijenjem.

Petog dana naidoše na malen ranč, gdje naizgled nije bilo ni žive duše. Oprezno su se prišuljali. Posvuda je vladala neobična tišina. Iza stambene zgrade bio je obor u kojemu se nalazilo pet konja. Dvorištem je tumaralo nekoliko pasa. Kad je jedan od njih tiho zarežao, istoga trena se na pragu kuće stvorila visoka pojava sjedokosa muškarca.

— Dobro došli u Teksas, momci! — izgovorio je dubokim glasom. — Vi ste »Teksaska trojka« koja je pobjegla iz Fort Bentona, zar ne?

Bjegunci potvrdiše.

Starac se osmjenuo i nastavio:

— Teksas se ponosi vama! Svaki čestiti Teksašanin se zarekao da će vam pomoći koliko god bude u njegovoj mogućnosti. Uđite u moj dom, momci!

Dva dana poslije trojica su se drugova oprostila od gostoljubivog starca. Rančer im je prepustio tri konja i u obližnjem gradiću nabavio sedla i oružje. Sve to htio im je darovati, no oni su obećali da će mu platiti čim to budu mogli.

— Budite oprezni! — savjetovao im je starac na rastanku. — Vremena su se silno promijenila. Nisu svi Teksašani ostali vjerni svojoj domovini. Sada se već mnogo njih počelo priklanjati Sjeveru, a takvi ne bi prezali od toga da vas za nekoliko prljavih dolara izdaju. Ne vjerujte nikome koga ne poznajete skroz-naskroz!

Drugovi mu još jednom srdačno zahvale, pa odjašu put juga.

Sada im je cilj bio mal'ne nadohvat ruku. Još desetak milja pa će se naći na Rio Grande, a onda će prijeći u Meksiko i tu sačekati da njihov slučaj padne u zaborav.

Ken Honnor zategne uzde i lagano stisne butine, a njegov se konj pokrene.

— Još samo deset milja, momci! — dobaci drugovima. — Do večeri ćemo biti u Laredu. Baš me zanima ima li Jenkija i tako daleko na jugu?

Honnor, visok i mršav crnokos muškarac, bio je prvi među njima, ali ne i vođa. Ipak, njegova dva druga... Rim Haskell i Bash MacNott... najčešće su se povodili za njegovim prijedlozima.

Umorni konji napredovali su kasajući. Još samo desetak milja do Lareda. Ipak, razdaljina se smanjivala polaganije no prije.

Kad je sunce bilo na zalasku, ugledali su gradić tik pred sobom. Bila je to malena naseobina s jedva stotinjak kuća, s prašnjavom nešto širom glavnom ulicom i nekoliko uskih pobočnih uličica. Između posljednjih kuća i rijeke sterao se komad gole, ničije zemlje, a iza ove nalazio se most.

Promotrivši most Teksašani se oneraspoložiše.

— Onuda se nećemo probiti! — promrmlja Honnor. — Tamo je najmanje dvadeset stražara, ni miš im ne bi neopaženo promakao!

— Pa, nije rečeno da moramo baš preko mosta! — primijeti Haskell. — Možemo odjahati nekoliko milja prema sjeveru ili prema jugu sve dok ne nađemo neki gaz.

Bash MacNott kimne.

— Da, to je jedina mogućnost. Zašto bismo sada još bilo što riskirali? Nalazimo se tik pred ciljem, pa nema smisla upuštati se u nepotrebne opasnosti!

— Imaš pravo! — suglasi se Ken. — Pojašimo, dakle, u luku oko Lareda!

Tek što je izgovorio posljednju riječ, začuše pucnjave.

Zgledali su se i kimnuli u znak sporazuma. Ne progovorivši ni riječi, potjeraše konje i pojahaše što su brže mogli prema mjestu odakle je sada odjekivala divlja pucnjava.

Nakon četvrt sata ugledaše pred sobom poštanski put koji je sa sjevera vodio prema Laredu.

U jednoj uleknini, posred puta, stajala je poštanska kočija. Oba konja prednjaka ležala su mrtva u zaprezi, sprečavajući preostale četiri životinje da potrče dalje. Pokraj kočije ležali su vozač i njegov pomoćnik, nepomični: vjerojatno su ih već prvi meci bili oborili s kočijaške klupe.

Međutim, u unutrašnjosti kočije bilo je još znakova života... netko se ogorčeno branio od razbojnika koji su sa svih strana vozilo zasipali tučom metaka. Napadačka je družba brojala desetak razbojnika, a u kočiji su se nalazila samo tri branioca. Na njih je vrebala smrt, jer bilo je očito da će ubrzo biti pobijeđeni brojčanom premoći napadača.

Ken Honnor i njegova dva druga nisu se mnogo predomišljala. Sjahali su i potražili dobar zaklon, pa odmah mecima iz svojih brzometnih pušaka osuše razbojnike.

Već pri prvom plotunu trojica izletješe iz sedla, a ostatak divlje rulje osta uslijed iznenađenja nekoli-

ko časaka kao oduzet. A onda jedan od njih podigne ruku i dovikne ostalima nešto što Teksašani nisu mogli razumjeti. U idućem trenutku shvate da je to bila zapovijed za uzmak.

Razbojnici su podboli konje i odjurili. Koji trenutak zatim nestadoše, a jedino su mrtvi ljudi i konji u uleknini svjedočili da se tu bješe odigrao krvav boj.

Teksašani pođu po konje i odjašu do kočije, na kojoj su se upravo otvarala vrata.

Ken Honnor i njegovi drugovi se ukoče. Jednoga od putnika dobro su poznavali.

Bio je to pukovnik Linc Evans, oficir sjevernjačke vojske.

* * *

I pukovnik Evans odmah prepozna trojicu Teksašana. Zasigurno, on njihova lica neće zaboraviti do kraja života, jer ta su ga tri narednika zarobili jednom za vrijeme rata.

On se uspravi u svoj visini, a njegovim licem preleti jednak osmijeh.

— Teksaška trojka! — izusti mirno, glasom u kojem se nije naziralo nikakvo uzbuđenje. — Namjeravate li me i opet zarobiti?

Honnor zaniječe glavom.

— Rat je završen, gospodine! — reče s puno poštovanja. — Da li su se razbojnici okomili osobno na vas ili na kakav dragocjen tovar u kočiji?

— Pretpostavljam da sam meta njihova napada bio ja osobno — odgovori pukovnik spokojno. — Vjerojatno su me se lupeži htjeli domoći živa, pa stoga nisu ispalili ni jedan jedini metak u unutrašnjost kočije.

Uočivši upitne poglede Teksašana, nastavi:

— Ja sam glavni šerif za ovaj kraj a ujedno i zapovjednik pograničnog uporišta Laredo. Jučer smo uhvatili dvojicu lupeža, članove zloglasne »Laredske bande« Johna Foresta. Sutra će se održati suđenje. Svi su izgledi da će biti vješani. Ja bih bandi bio veoma dobrodošao kao talac, koga bi bili pokušali zamijeniti za dvojicu drugova. Dugujem vam prokleta veliku zahvalnost. Da nije bilo vas, ja i moja dva pratioca sada bismo bili u vrlo gadnom položaju! Ovo su narednik Miles i kaplar Federson, moji adiutanti — doda, pokazujući na muškarce u vojničkoj uniformi.

Na nekoliko trenutaka zavlada šutnja, a onda se Ken javi otegnutim glasom:

— Pukovniče, smijem li upitati kako sada namjeravate postupiti?

— Ne shvaćam na što ciljate, Honnore? — promrmlja pukovnik.

— Pa... nije li vaša dužnost da sada pokrenete nebo i zemlju kako biste mene i moje drugove uhapsili? — dobaci mu Honnor zajedljivo. — Teksašku trojku ubrajaju među najomraženije neprijatelje Unije. To vam je zacijelo vrlo dobro poznato, pukovniče, zar ne?

Pukovnik sliježe ramenima, posve ravnodušan.

— Sve kad bih vas sada i htio uhapsiti, sumnjam da bi mi to pošlo za rukom. U tu svrhu bilo bi mi potrebno najmanje dvanaestak ljudi, a njih nemam na raspolaganju. No, ja vas ne želim uhapsiti, a to je ono najvažnije. Vi ste slobodni! Odnosno, u najmanju ruku, u ovome dijelu Teksasa vas se trojica nalaze u posvemašnjoj sigurnosti!

— Time ođito krđite određene naredbe, pukovniče! — primijeti Ken Honnor.

Pukovnik se osmjehne, prijezirno a ujedno i nekako ljutito.

— Kao oficir i zapovjednik ovoga područja imam posebne punomoći, gospodine Honnor. Bilo bi neodgovorno da upravo u sadašnjim okolnostima u ovom pograničnom kraju upriličim veliki lov na tri vojnika koji su nekoć bili neprijatelji Unije. Da, Kene Honnore, takvo je moje mišljenje, a pri njemu ću i ostati. Svakako, vi i vaša dva druga zadali ste Sjeveru za vrijeme rata mnogo glavobolje. Ali imamo li mi pravo da vas sada gonimo kao zločince? Ne, gospodo! Pa sve da zbog toga mene osobno pozovu na odgovornost i predvedu pred ratni sud, u mojemu ste području slobodni ljudi!

Teksašani se nasmijaše.

— Samo još jedno pitanje, pukovniče — javi se Rim Haskell. — Maločas ste spomenuli »sadašnje okolnosti u ovom pograničnom kraju«. Zar je ta banda toliko opasna da nemate vremena čak ni pozabaviti se s nama? Čini mi se, i ove mora da je jedan od razloga vaše odluke o postupku prema nama trojici. Zar se, možda, varam?

Pukovnik ga pogleda otvoreno u oči i potvrdno kimne.

— Da — odgovori zatim — imate pravo, Haskell. Ti razbojnici siju veliku uznemirenost među civilnim stanovništvom. Napadaju rančeve i krađu stoku, koju onda odgone u Meksiko. Nema čestita čovjeka koji bi bio siguran od njihova nasilja. Ja s tim lupežima ne mogu izići na kraj jer nemam dovoljno vojni-

ka. Stoga vam se obraćam slijedećom molbom: odjašite u Laredo i uhvatite se ukoštac s tom podivljalom družbom!

Teksašani se zgranuto zagledaše u pukovnika.

— Zar da se po nalogu Unije borimo protiv vlastitih zemljaka?! — osupnuto upita Honnor.

— Protiv razbojnika! — otpovrne pukovnik. — Protiv zlotvora koji provode nasilje nad čestitim stanovništvom! Time biste učinili dobro djelo!

— Zašto ne uzmete odred konjice i odjašete u grad, pukovniče? Zašto sami sustavno ne pročešljate to užljivo gnijezdo i uhapsite svakog tko je iole sumnjiv?

Pukovnik malodušno odmahne rukom.

— To sam pokušao već tri puta. Kad se god pojavimo, John Forest i njegovi razbojnici kao da propadnu u zemlju. Nema ni najsitnijeg traga koji bi ukazivao na njihovu nazočnost. A stanovništvo se ne usuđuje pružiti nam podršku. Ljudi su zaplašeni prijetnjama. Svjesni su da se mi ne možemo neprekidno zadržati u Laredu i da će se razbojnici vratiti čim mi odemo. Eto, takve su okolnosti, gospodine Honnor. I stoga vas ponovo molim: odjašite u Laredo! Pomozite i vi da ovaj kraj opet nađe svoj mir!

Ken pogleda drugove.

— Što kažete na pukovnikov prijedlog? — upita.

Rim Haskell se počeo za uhom i razvuče bradom zaraslo lice u neodlučnu grimasu.

— Pa... nije da bi nam neki posao bio naodmet. A kako je s plaćanjem, pukovniče?

— Pet tisuća dolara ako svladate bandu! — odgovori Evans ne trepnuvši. — Evo tri stotine predujma. Trenutno, na žalost, nemam više gotovine uza se.

Pružio je Honnoru novčanice, a ovaj ih s malim oklijevanjem prihvati.

Time je pogodba bila sklopljena.

— Možemo li vam još čime poslužiti, pukovniče? — upita zatim Ken. — Ako želite, otpratit ćemo vas do garnizona.

Evans niječno odmahne glavom.

— Držim da je mnogo bolje ako pojašemo odvojeno. Zasad nitko ne treba znati da surađujemo. Dakle, do viđenja, ljudi! Želim vam mnogo sreće.

Teksašani se vinu u sedla. Do Lareda ih je dijelila nepuna milja puta. U međuvremenu bijaše zanoćalo, i oni su kroz tamu nazirali svjetla gradića kome su se približavali.

— Baš sam radoznao što nas tamo očekuje! — promrmlja Bash MacNott. — Ta Laredska banda mora da je proketo moćno društvanje kad s njima nije kadra obračunati ni vojska!

— Živi bili... pa vidjeli! — priklopi Rim Haskell.

Ken Honnor ne reče ništa.

Dok su prolazili pokraj prvih kuća pograničnog gradića, iznenada prasnuše pucnjevi. No trojica jahачa se i ne lećnuše. Mirno su jahali dalje, sve do trošnog zdanja nalik velikom štaglju, a na pročelju koje je visjela ploča s natpisom: »Najamna konjušnica«. Uvedoše konje u konjušnicu, koja je bila osvijetljena s dva žmirkava fenjera. Praznih pregradaka za životinje bijaše podosta.

Upravo su namjeravali rasedlati konje, kad li se uz škripu otvoriše stražnja vrata. Uđe pogrbljeni starčić, pa središnjim prolazom između pregradaka došljapka do njih.

— Prepustite to meni — zabrun-da. — To je moj posao. Nitko se u konje ne razumije bolje od Gusa McIntira. Vašim će životinjama u mene biti vrlo ugodno.

Ne obazirući se više na pridošlice, starčić dohvati vile pa uze trpati sijeno u jaslje.

— O, pa to je krasno! — dobaci mu Rim Haskell raspoloženo. — Takvu uslužnost umijemo cijeniti. Sada nam samo još reci gdje možemo dobro pojesti i udobno prespavati, i bit ćeš nam najbolji prijatelj, stari-no!

— Pojesti i prespavati možete u svratištu »Rio Grande« — odvrati Gus. — To je ionako jedino svratište. Imamo i salun, tik uz hotel. Želite li još kakvih obavještenja?

— Postoji li ovdje šerif? — upita Ken.

Stari konjušar zaniječe sijedom glavom.

— Posljednjeg smo maršala imali godine 1860. — reče — Od tada se nije našla budala koja bi se prihvatila toga posla. A to i jest prilično nezdrav način života... najčešće se umire od trovanja olovom...

— Da li je kojim slučajem John Forest u gradu? — upita Honnor.

Konjušar se trgne. Ogledavši se preplašeno, gotovo poput progonjene zvijeri na sve strane, prošaputa:

— Bolje ne izgovarajte to ime! Moglo bi to biti pogibeljno! A što će vam on? Da se ne želite pridružiti njegovim momcima?

— Možda... — promrmlja Ken, smatrajući pametnijim da tome brbljavom starčiću ne otkrije karte.

Kad je Teksaška trojka izašla, starčić se zablenuo za njima, vrteći glavom i ne shvaćajući ništa.

Ponajprije se uputiše do svratišta, drvene dvokatnice. Za tezgom u malenom predvorju sjedio je žgoljav čovječuljak s golemim poniklanim naočarima, sav zadubljen u čitanje starih novina. Kad su ušli, nije se potrudio čak niti podignuti pogled sa štiva.

Bash MacNott, najsnažniji momak u Trojci, nadnese se preko tezge, ščepa čovječuljka, pa ga grubom kretnjom privuče k sebi.

— Potrebne su nam tri sobe, mališanu! — zareža ljutito, iskezivši zube na hotelskog službenika kojemu su se od prepasti zatresle kosti. — Požuri, druškane, jer mi smo prokleta umorni!

— Nema... nema slobodnih soba! — promuca čovječuljak.

— Kako?! Pa ovdje vise gotovo svi ključevi! Prema tome, slobodnih soba ima!

Sav ustrašen, službenik razrogači oči.

— Ali... ja ne smijem izdavati sobe strancima! — promuca — Gospodin Forest to zabranjuje!

— Onda reci gospodinu Forestu da nam se za njegove naloge fućkal — zareža Bosh. — Miči se! Pokaži nam sobe!

Dršćući čitavim tijelom, čovječuljak kimne, a Bash ga tek tada ispusti iz šaka. Dohvativši s drvene ploče iza sebe tri ključa, službenik im mahne da pođu za njim. Povede ih uza stube, tu pokaže sobe, pa brže-bolje opet siđe.

— Neće potrajati dugo i Forest će saznati za našu prisutnost! — primijeti Honnor. — Baš me zanima kako će postupiti!

Rim Haskell zjevne.

— To mi je ovoga časa posve svejedno! Sada mi je najpotrebnije nekoliko sati čestita sna, a što će biti dalje... no, to će nam već pokazati sutrašnji dan!

Njegovi drugovi kimnu u znak odobrenja, a onda se raziđu svaki u svoju sobu.

* * *

Već pola sata poslije, vođa La-redske bande, John Forest, saznao je da su u grad stigla tri stranca i da su odsjeli u svratištu.

— Da ih počastimo posjetom? — upita jedan od njegovih lupeža. — Mogli bismo ih časkom srediti!

Forest se naceri, ali odmahne nižečno.

— Zašto si uvijek brzoplet, Marri-ner? — reče pokudno. — Može lako biti da su u pitanju momci koji bi nam i te kako dobro došli. Prema svemu što sam o njima čuo, čini se da su to tri tvrda oraha!

— John — javi se drugi lupež — to su momci koji su se umiješali u prepad na pukovnika. Meni to izgleda prilično sumnjivo!

— Samo polako! — odgovori Forest. — Sutra ću s njima porazgovoriti. Pokaže li se da su na protivnoj strani... e, onda ćemo ih poslati u pakao!

II

Idućeg jutra, kad su trojica drugova izašla iz svratišta, bijahu meta

prodornih pogleda koji su ih odasvud sumnjičavo promatrali. Noseći puške i zamotuljke s gunjevima, trojka krene prema konjušnici. Sve je ukazivalo na to da su naumili napustiti grad.

A tako je i bilo. Honnor i njegovi drugovi bili su uvjereni da u gradu neće ući u trag Laredskoj bandi, budući da su žitelji zasigurno odviše zaplašeni da bi im pružili bilo kakvu obavijest. Smatrali su da će, budu li prokrstarili po okolici, kad-tad naletjeti na tu divlju rulju, a onda će otpočeti borba.

Na nevolju borba je počela mnogo prije no što su to željeli.

Tek što su zakoračili u konjušnicu, iz najtamnijeg se kuta javio grubi glas:

— Stanite sasvim mirno, momci! I ne upuštajte se ni u kakve pokušaje jer mi... nas petorica... treba samo da povučemo oponce!

Teksašani se ukoče.

— Tko ste vi? Što želite? — upita Rim Haskell.

— Mi pripadamo Forestovoj družini! — odgovori grubi glas. — A tko ste vi? Što tražite u Laredu?

— Jeste li kada čuli za Teksašku trojku? — upita Honnor. — Nalazimo se u bijegu pred Jenkijima i namjeravali smo se skloniti u Meksiko. Je li vam to dovoljno?

— Teksaška trojka? Honnor, Haskell i MacNott? — usklikne onaj drugi iznenađeno. — Vi ste uistinu ona tri narednika koji su umaknuli iz Fort Bentona?!

— Da, uistinu!

— Ako je tako onda ste ovamo došli kao naručeni. Nama su upravo potrebni ljudi koja se ne boje ni vruga i koji bi nastavili borbu za stvar Ju-

ga. Jeste li voljni da nam se pridružite?

— Rat je završio. Želimo se smiriti. A što se tiče vaše rabote, ona je protuzakonita. Vi se ne borite za stvar Juga, koja je ionako potpuno izgubljena, nego nastojite ubijajući i pljačkajući napuniti vlastite džepove! A tome se nećemo pridružiti, dragoviću!

Onaj drugi se posprdno nasmije.

— Mi vas na to možemo prisiliti!

— E pa, pokušajte! — odvrati Ken ledenim glasom.

Iz nejasnog polumraka istupiše tri prilike. U njihovim su rukama bili revolveri.

— Oduzmite im pucaljke! — zapovijedi onaj s grubim glasom. — Mi ćemo vas pokrivati!

Trojica se odmetnika počnu oprezno približavati. U trenutku kad se razmak između dviju protivničkih strana smanjio na korak-dva, Teksašani grunu poput eksplozivnog bureta baruta.

Pokaza se da nisu bezrazložno dobili nadimak »Neukrotivi«. I ovom su prilikom ispoljili izvanrednu uzajamnu uigranost.

Sva su trojica imala pušku o desnom, a zamotuljak gunjeva o lijevom ramenu. Kao na neku nečujnu zapovijed, svaki od njih baci zamotuljak na onog protivnika koji mu je bio najbliži.

Ovaj napad potpuno iznenadi ratbojнике, jer takav postupak uopće nisu očekivali. Iz ustiju im se otme krik i oni se, posve nagoniski, sagnu kako bi se zaštitili. U prvom zaprepaštenju uopće im nije palo na um da pucaju, a kad su se napokon prisjetili da su naoružani, bježe prekasno.

Zgrabivši puške za cijevi, Teksašani su se na njih okomili poput pobješnjelih risova. Brzinom munja, kundaci se se sručiše na glave razbojnika i oni ne ispustivši ni glasa, popadaju i ostanu nepomični.

Međutim time opasnost za Teksašane nipošto nije minula. Tek što su se trojica odmetnika našla na tlu, revolveri preostale dvojice stadoše iz pozadine bljuvati vatru.

Trojka odgovori istom mjerom. Konjušnica se ispuni unakrsnom vatrom.

Bash MacNott krikne; jedan mu je metak probio mišićje lijeve nadlaktice, a rukav košulje začas se natopi krvlju.

Ken Honnor i Rim Haskell nastaviše bez uzbuđenja i hladnokrvno nišanići točno u mjesta gdje se se pojavljivali bljeskovi.

A onda iznenada zavlada grobna tišina.

Čitava je konjušnica bila ispunjena barutnim dimom koji se draškajući slijegao na sluznice ljudi i životinja.

I ne trepnuvši, posve hladni, trojica Neukrotivih gurnu revolvere natrag u korice.

Ken pride ono dvojici s kojima je netom završio revolversku bitku, baci na njih kratak pogled i utvrdi da su mrtvi. Za preostalu trojicu je pretpostavljao da će se osvijestiti najranije za sat vremena.

— Moramo odmah odjahati! — obrati se drugovima. — Ovo se za nas može pretvoriti u u klopku! Lupeži nas mogu opkoliti i svladati plamenom ili glađu!

Uprijevši zabrinut pogled u MacNotta, koji je bolno iskrivljena lica desničom pritiskao ranu, upita:

— Možeš li jahati, Bash?

— Samo vi meni pomozite staviti zavoj, tako da ne izgubim previše krvi, i sve će biti u redu!

Ken mu pride i pregleda ranu.

— Jednostavan prostrijel — ustanovi. — Mislim da kost nije oštećena.

Izvadio je iz svojih bisaga pribor za prvu pomoć, stavi na brzinu čvrst zavoj oko Bashove nadlaktice. Za to je vrijeme Rim Haskell grozničavom užurbanošću osedlao konje.

A onda oprezno odškrinuše vrata konjušnice te pažljivo promotre ulicu. Bila je potpuno pusta. Ni žive duše.

— Ovo mi je neshvatljivo — promrmlja Ken. — Zašto nas ti lupeži sada ne napadnu?

U idućem trenutku saznali su razlog te neobične suzdržanosti Laredske bande. Iz smjera rijeke odjekne grmoglasni topot konjskih kopita, a čas zatim uz zveckanje opreme, u gradić ugalopira odred konjičice. Na čelu dvadesetak konjanika jahao je pukovnik Evans.

Odred se zaustavi ispred konjušnice. Teksaška trojka izađe na ulicu.

— Što se ovdje događa? — vikne pukovnik strogo.

Ken Honnor pokaže prema konjušnici i objasni:

— Imali smo ovdje malu razmiricu! Na žalost, bili smo prinuđeni dvojicu usmrtniti. Bilo je to u samoodbrani, pukovniče.

Oficir odsječe kimne, a zatim se sagne i šapne tako tiho da je to mogao čuti samo Ken:

— Odjašite iz grada što je brže moguće, Honnore. Pet milja odavde, prema sjeveru, na rijeci postoji gaz. Ovih dana onamo ima stići povorka zaprežnih kola s tovarom pu-

šaka koje su namijenjene meksičkim pobunjenicima. Moram saznati tko doprema to oružje i odakle ono potječe. S mnogo razloga gajimo sumnju da te puške potječu iz vojnih skladišta i da ih je ukrala Laredska banda. Međutim, da bismo protiv njih mogli nešto poduzeti potrebni su nam dokazi.

Ken kimne.

— Dobro, gospodine!

Na njegov znak drugovi se vinu u sedla, pa svi laganim kasom izjahaše iz grada.

Poslije podne stigoše do gaza o kojem je govorio pukovnik. Oprezno su jahali duž rijeke, tražeći mjesto s kojeg bi mogli promatrati gaz, a koje bi ujedno bilo prikladno za logorište. Dospjevši u malenu, stijenama obrubljenu udolicu, zaustave konje.

— Ovo je mjesto vrlo povoljno! — reče Ken. — Odozgo sa stijena imat ćemo dobar pregled preko rijeke i moći ćemo neprekidno nadzirati gaz. Treba da...

Iznenadni prasak zaustavi ga usred rečenice.

Teksašani strelovito kliznuše s konja i velikim skokovima zagrabe prema najbližim zaklonima.

Krajičkom oka Ken vidje kako se Bash MacNott posred jednog skoka naglo zaustavio, poletio uvis, kao da ga je povukla neka nevidljiva ruka, i tresnuo na tle. Odmah zatim začu reski krik Rima Haskell, koji je očito također bio pogođen.

Domogavši se velike kamene gromade, Ken čučne u zaklon, držeći spreman svoj karabin sa sedam metaka, pa uze pogledom pomno pretraživati okolne stijene ne bi li uočio kakvu metu.

Pucnjava utihnu. Međutim, znao je da su njegovi protivnici još tu i da neće mirovati sve dok ne uvreba ju i njega. A da su ti lupeži prokletio dobri strijelci, o tome mu je zorno svjedočio Bash.

Bash je ležao na tri koraka od njega, prevaljen preko svoje puške, ruku grčevito zagrebenih u zemlju.

Zar je mrtav?

Ken s mukom proguta slinu i ostade neko vrijeme miran, čvrsto stiskajući usnice.

— Rime! — vikne tada, obraćajući se na drugu stranu. — Jesi li čitav, Rime?

Ali odgovora nije bilo.

* * *

Obuze ga panika. Panika i gorčina.

Ipak, još se čitavim bičem grčevito nadao da su njegovi drugovi živi.

— Rime! — vikne još jednom. — Ta, odgovori mi, Rime!

Ali Rim Haskell je šutio. Šuti li zato da ne bi napadačima odao svoj položaj ili su ga meci zlikovaca zauvijek ušutkali?!

Ken tiho prekune, baš u trenutku kad nevidljivi protivnici otpočeše nanovo divljačkom pucnjavom.

Meci su fijukali nad njegovom glavom i zabijali se u tle iza njega, podižući vrtloge pijeska. Svejednako mrmrlajući psovke, očajnički je uzvraćao paljbu; međutim, obarao je tek lišće i grančice.

— Odustani, čovječe! — dovikne mu krut i osoran glas. — Kako god okrenuo, s tobom je ionako gotovo!

Preplavljen gorčinom, Honnor zavrti glavom. On, Haskell i MacNott zajedno su preživjeli čitav građanski rat. Nije se mogao pomiriti s pomišlju da sada, poslije sve-

ga što su sretno prošli, mora poginuti na takav način.

Uto se iza žbunja pokrene neka sjenka. Ken žurno opali, i njegove se oči zakrijesiše od zadovoljstva. Jedan je čovjek kriknuo i stropoštao se. Međutim, u idućem trenutku Kenovo zadovoljstvo naglo splasne. Bio je ispalio posljednji metak!

Zgrči mu se želudac... osjećao je kao da mu se odjednom popeo tik pod grlo. Spopao ga je užasan strah.

Srce mu počne upravo bolno lupati.

Tamo daleko, iza planina Anacacho, sunce se lagano spuštalo put zemlje. Sjene drveća i grmlja bjehu se već oduljile, no spasonosna noćna tama bila je još daleko.

Počeo je oprezno puzati, priljubljen uz zemlju, kako bi protivnicima pružao što manju metu. Na laktovim i koljenima dašćući primicao se mjestu gdje je ležao MacNott.

Ponovo zaprašta plotun. Zarivajuć se posvuda oko njega, meci su podizali zastor pješčane prašine. Po Kenovim leđima bubnjali su iščupani buseni trave i dijelovi otrgnutih grančica.

Kad je napokon stigao do MacNotta i uzdrhtalom rukom stao po njegovim džepovima tražiti metke, umalo što nije kriknuo od radošti.

Bash je disao!

Bash je bio živ, no njegove su oči bile zatvorene. Nije ni osjetio da Ken leži tih uz njega i uzima mu metke. Bacivši još jedan pogled na druga, Ken se oprezno vrati u prijašnji zaklon i užurbano napuni pušku.

Tijekom idućih četvrt sata oborio je još dvojicu napadača. Oba puta krik pogođenoga bude popraćen bijesnim urlicima preostalih.

A onda se javi onaj kruti i osorni glas:

— Sada je dosta, druškane! Naprijed, momci, uhvatite ga i sředite!

Kenovi se živci napeše do krajnosti. Trebalo je da ponovo napuni pušku, no za to nije bilo vremena. Iz zaklona u okolnom žbunju iskoči nekolicina bradatih ljudi divljačkih izraza lica i užagrenih očiju, i pojuri prema njemu. Za nišanje iz puške bilo je već prekasno, pa Ken zgrabi revolver. Uslijed uzbuđenja i njime je loše rukovao. Nijedan metak ne pogodi metu.

U jednom trenutku njegov pogled padne na MacNottovu kožnatu barutnjaču, koja je ležala na tlu ispred njega, i on postupi potpuno nagonski, bez ikakva razmišljanja... onako kako je to za vrijeme rata mnogo puta učinio. A drugog izlaza i nije imao.

III

Skupina divljih i zapuštenih prilika, osmorica ili devetorica njih... Ken je bio odviše uzrujan da bi ih brojao... urlajući su grabili prema njegovu zaklonu. Dočekao je da se približe na dvadesetak koraka, a onda im hitne barutnjaču ravno pred noge.

Onaj koji je traćao na čelu skupine naglo zastane, a ostali naletješe na nj. Sekundu, dvije svi su zajedno tvorili na tome mjestu zamršeno vičuće klupko.

Ken iskoristi taj sićušni vremen-
ski predah i opali.

Još dok je u podlaktici osjećao
povratni trzaj ispaljenog oružja,
baci se unatrag, ali se spotakne i
završi ničice na tlu, dašćući od
udarca što ga je pri padu zadobio u
rebra.

Neposredno za njegovim hicem
uslijedi strahovit prasak. Mada je
čvrsto stisnuo oči, kroz vjeđe mu
dopre jak bljesak, a tijelom mu pro-
struji snažan potres. Udar užarene
zračne struje umalo mu strgne odje-
ću. Nešto ga udari između lopatica.

Kad se sav omamljen opet uspra-
vio, zrak je bio ispunjen teškim i
oštrim zadahom baruta.

Ljudi koji čas ranije bjehu nam-
jeravali pobiti ga, ležali su na tlu i
ječali. Jedan od njih se uz bolne kri-
kove osovi na koljena, rukama po-
kušavajući strgnuti sa sebe košulju
iz koje su kuljali kolutići dima.
Prsa su mu bila gotovo crna i proša-
rana krvavim mrljama. Drugom
lupežu bilo je spaljeno pola lica.

Ken se ugrize za usnice.

Oblak plavičasta dima lagano je
odmicao preko rijeke. U slijedu do-
gađaja nastala stanka.

Honnor nije gubio vrijeme prepu-
štajući se pobjedonosnim ili samilos-
nim osjećajima. Zgrabi pušku i potr-
ča na mjesto odakle se još prije
kratkog vremena branio Haskell.

Rim je ležao posve nepomično.
Na prvi pogled se doimao kao da je
mrtav, no kad se nadnio nad njego-
vo tijelo, Ken vidje da u njemu
ima života.

— Možeš li se podići? — upita ga
užurbano.

— Bježi, družel — odgovori Has-
kell mičući samo očima i ustima.

Tebi još može poći za rukom da se
dočepaš rijeke i prebaciš na drugu
stranu!

— Pa zar misliš da ću tebe ostavi-
ti ovdje?!

— Sa mnom je ionako gotovo! —
promrmlja Rim, izgovarajući svaku
pojedinu riječ s beskrajnom mu-
kom. — Nemoj se dugo predomišlja-
ti, stari moj, jer začas će možda biti
prekasno!

Ken odrešito zaniječe glavom.

Bilo mu je dovoljno nekoliko dje-
lića sekunde da bi donio odluku.
Prebacivši pušku preko ramena, on
se sagne i podvuče ruke pod Haskel-
la. Ranjenik je bio krupan i težak, i
Ken se dobrano namučio dok ga je
naprtio. Stenjući i posrćući pod tere-
tom uputi se zatim prema konjima.

Tek što je dospio do njih i preba-
cio druga preko jedne životinje, za
njim zapraštaše pucnji. Ken opsuje,
shvativši da su neki od njegovih
protivnika uza sve ipak još prilično
opasni. Hitro se vine u sedlo, zgrabi
uzde Haskellova konja i potjera
obje životinje prema rijeci.

— Drži se čvrsto! — dovikne pro-
mulim glasom kad se pod njima
zapjenušala voda.

Haskell odgovori samo nerazgov-
jetnim stenjanjem.

Hladnoća vode pogodi Kena po-
put kakva iznenadnog udarca, no
on pobrza dublje u rijeku, sve dok
ih nije zahvatila matica. Tu mu i
samome bude mukotrpno da se odr-
žava nad vodom, a zadatak da bri-
ne još i o ranjeniku i konjima goto-
vo nadmaši njegove snage. Deruća
struja maticе zahvati ga neodolji-
vom silinom i stane ga nositi, vrteći
njime kao kakvim komadićem drve-
ta. U grlo mu prodre voda. Pljujući

i gročajući, borio se da dođe do zra-
ka. Čitavo tijelo bilo mu je napeto
do krajnjih granica ljudske izdržli-
vosti. Kad je već pomislio da će po-
sustati, iznenada se nasuka na plos-
natu kamenu gromadu i bespomoć-
no vrtloženje presta.

Pokraj njega izroni konj, njegov.
Haskellov bijaše netragom nestao.

I dalje jednom rukom grčevito
držeći ranjenika, Ken ščepa dru-
gom rukom stremen koji mu se na-
šao tik nad glavom. Nesposoban da
u tome trenutku učini bilo kakav
dodatni napor, prepusti konju da ih
obojcicu izvuče na obalu. Tamo na
suhome ostade ležati nekoliko minu-
ta, posve nepomičan. Iz te ga oma-
mljenosti napokon trgne slabašno
vrpoljenje njegova druga.

Ken baci na njega ispitivački po-
gled. Činilo se da je Haskell sada
manje obnemogao no što je to bio
maločas. Zacijelo ga je oživila stu-
dena voda.

— Izgleda da si se izvukao, Kene!
— Šapne on.

— Izvukli smo se obojica!

Haskell učini niječnu kretnju gla-
vom. Pokušao se i nasmiješiti, no to
je više nalikovalo bolnoj grimasi.

— Sa mnom je svršeno! Ako ne
vjeruješ, pogledaj moju ranu!

Sunce je bilo već zašlo za plani-
ne, a suprotna se obala počela gubi-
ti u izmaglici nastupajućeg sutona.
Bilo je još dovoljno vidno da bi
Honnor mogao pregledati Haskello-
vu ranu. Raskopčavši i oprezno raz-
maknuvši ranjenikovu košulju, Ken
užasnuto ustukne.

Honnor je bio visok, plećat i
čvrst muškarac. Crte njegova lica
na kojemu su proživljene godine
ostavile vidne tragove, bile su oštre
i ispoljavale su krutost. Ako je u

tome čovjeku i preostalo bilo kakve
blagosti, ona je bila zapretana ne-
gdje u dubinama njegova bića.

Pa ipak, u prvom trenutku pošto
je ugledao Haskellovu ranu, Ken
nije mogao vladati izražajem svoje-
ga lica. I nehotice je ustuknuo i
ugrizao se za usnu. Rim je bio teš-
ko ranjen, i nije bilo nikakve sum-
nje da mu se nimalo dobro ne piše.

Ranjenik se gorko osmjehne.

— Eto, vidiš i sam! — promrmlja
nemoćno. — Sa mnom je svršeno.
Ostavi me ovdje, Kene, i spasi se
bar ti!

— Koješta! — otpovrne Ken že-
stoko. — Otpremit ću te u Laredo.
U garnizonu sigurno imaju dobrog
vojnog liječnika, koji će te opet
postaviti na noge. Moramo uspjeti,
Rime, i uspjet ćemo!

Haskell nije ispoljavao nimalo
nade. Bivao je nemoćniji, a njegovo
disanje sve slabije.

Sa suprotne obale začu se vika i
ponovna pucnjava. Kad se nekoliko
metaka zarilo posve u blizini, Ken
oprezno poduhvati ranjenika i sop-
ćući od napora prenese ga podalje,
iza skupine gustog grmlja. Konj
sam pođe za njima. Spustivši druga
u travu, Ken izvadi iz bisaga pribor
za prvu pomoć i uze mu preko pru-
strijeljenih grudiju stavljati debeo
zavoј.

— Osvit ćeš se ti opet na noge,
vidjet ćeš! — govorio mu je pri
tom. — Potrebno ti je samo mirova-
nje. Do vruga, ta mi smo prebrodili
mnogo gadnijih stvari no što je
ovo!

Govorio je to velikim dijelom
zbog vlastitog umirenja, jer je u
dnu duše znao da je Rimovo stanje
vrlo rđavo. Naprosto nije se mirlo s

tim da će nakon MacNotta izgubiti i drugog prijatelja.

Bash... što li je s njime? Još je disao dok mu je vadio iz džepova metke i barutnjaču?

— Ostavi me se, Kene — upre ponovo Rim. — Spasavaj sebe!

Honnor odlučno zaniječe glavom.

— Nikada nismo jedan drugoga ostavili na cjedilu, nećemo ni sada!

U međuvremenu bijaše zanoćalo. Obojica su zebli u promoćenoj odjeći, osobito Rim u koga se već javljala groznica. Njegovim tijelom prolazili su uzastopni valovi drhtavice, a zubi su mu glasno cvokotali.

Mada je bio svjestan koliko je to opasno, Ken donese odluku i reče:

— Rime, više ne možeš izdržati hladnoću. Zapalit ću vatru. Do vra- ga i ti lupeži tamo prijeko! Ne vi- dīm iz kojih bi nas pobuda morali pošto-poto progoniti!

Još prije no što se vatra posve rasplamsala, Ken razvije smoćeni gunj i razapne ga između dva grma, tako da je zaklanjao svjetlost na strani prema suprotnoj obali.

— Ovako će se i osušiti — reče, živahno poslujući kako bi se i sam ugrijao. — Začas će ti biti toplije.

Kad se vatra rasplamsala, i kad je pri njezinoj svjetlosti promotrio prijateljevo lice, Ken osjeti tračak nade. Ranjenikovi obrazi više nisu bili toliko upali, a njegove oči su živnule; u njima se nazirala snažna volja za životom. Brzo ali nježno privuče ga bliže vatri, kako bi mu već opet potpuno krvlju natopljen zavoj zamijenio svježim. Videći koliko mu se pri tom tresu ruke, Ken zarije zube u usnicu.

S tolikom se predanošću unio u ono što je radio da je tihe štopote

što su odavali približavanje nekih ljudi zamijetio kad je već bilo pre- kasno.

Pojavili su iz mračnog džbunja s dviju strana s uperenim puškama. Kenu preosta samo da podigne ruke.

Nazreo je pred sobom samo dvojicu; vatra je osvijetljavala grubijanska lica. Iza njegovih leđa stajala su još dvojica. Iz toga smjera javi se već poznati, osorni glas:

— Da ne bi ni slučajno spustio ruke! — vikne zapovjednički i nabu- sito. — Marriner, Huff, ne štedite ga pokušaj li bilo što! Goddard oduzmi mu revolver!

— Prava sitnica, Forest! — doba- ci netko, pa priđe Honnoru s leđa i izvuče mu oružje iz korica.

Forest grubo i prostački zahihota.

— Ta, zar ste, blesani, mislili da ćemo vas pustiti na miru? Ustrijeli- li ste u Laredu dva moja najbolja momka, a da i ne spominjem onu dvojicu prilikom našeg prepada na pukovnika. Sada ste vi na redu!

Rim Haskell se pomakne. Skupiv- ši svu preostalu snagu, ščepa jednu od gorućih grana. Međutim, ma što namjeravao, ostade samo pokušaj. Huff i Marriner pripuče gotovo istodobno. Meci se zariju tik pokraj njega, a on tiho krikne. Dvojica lu- peža odmah opet napune puške.

Kroz nastalu tišinu resko odjekne zapovjednički glas njihova vođe:

— Ustani, Honnor!

Kena oblije hladan znoj. Dobro je znao što ga očekuje. Forest i nje- gov razbojnici bijahu se odavna odlučili milosrdnih i čovječnih po- stupaka.

— Što ćemo s njima? — upita Goddard, grunuvši Kena puščanom cijevi među plečke.

U očekivanju smrtonosnog metka Kenovo se tijelo napne do krajnosti.

— Ranjeni neka ostane ovdje, s njim je ionako završeno — odgovori Forest — a Honnora ćemo prebaciti na onu stranu, tako da i ostali momci mogu prisustvovati donošenju u odluke. Netko od vas neka povede konja i prtljagu!

Huff prebaci pušku preko ramena, pa naprti sedlo i gotovo osušeni gunj. Goddard, pak, gurne Kena cijevi i potjera ga prema obali.

Krenuše uz rijeku. Koji stotinjak koraka dalje stigoše do gaza, gdje je voda odraslom čovjeku sezala samo do koljena.

Ken je proklinjao sama sebe što maločas nije bio oprezniji. Za sve što se dogodilo sam je kriv, a taj mu je osjećaj poput kakva teška tereta pritiskao ramena.

— Brže! — zapovjedi Goddard koračajući mu za petama. — Miči se, čovječe!

— Ne štedi ga, rekao sam ti! — javi se sa zalaznice Forestov glas. — Udri ga kako zaslužuje ne bude li pokoran!

Ken se spoticao preko kliskih oblutaka kojima je bilo prekriveno dno riječnog korita. Voda mu je grgotala oko nogu i kao da mu se podrugivala. Očajnički je tražio izlaz, no nije ga bilo. S obzirom na okolnosti, nije postojala nikakva mogućnost da umakne. Još unatrag nekoliko trenutaka bio je uvjeren da, nakon svega što je proživio, više ne može osjetiti strah, a sada ga je ipak osjećao. Strah ga je zas-

kočio poput divlje zvijeri i zario mu ledene pandže u grudi.

— Zašto ste nas napali... Basha, Rima i mene? — izusti izlazeći iz vode na suprotnoj obali. — Zbog čega, dovraga?

Kako nije dobio odgovora, zastane i okrene se. Naletjevši na nj, Goddard opsuje.

— Dalje! Miči se!

— Zašto?! — drekne Ken mal'ne piskavim glasom

— Prokleti gadovi! Pa zar vam nije dosta?!

— Udri ga, Goddard! — vikne Forest kroz tamu, u kojoj su samo glasovi bili razgovjetni.

Goddard zakorakne malko unatrag i podigne pušku. U bezobličnoj tami njegovo se lice naziralo kao nejasna siva mrlja. Ken stisne šake. Bilo mu je sasvim svejedno hoće li umrijeti brzo ili polagano smrću... završetak će ionako biti isti. Ne razmišljajući što će biti dalje, on se, muklo zarezavši, baci na Goddarda i zabije mu šaku u usta. Divlji očaj što ga bijaše obuzeo udvostruči snagu udarca. Ispustivši pušku, Goddard se skljoka na koljena, ali njegov lik upozori Foresta, Marrinera i Huffa.

Dok se žurno saginjao da bi zgrabio razbojnikovu pušku, Ken je usrdno priželjkivao makar samo jedan trenutak vremena. Bio mu je potreban jedan jedini trenutak — onaj idući. Dočepavši se puške, krajnje uzrujan, napipa obarač. Još dok je grozničavom brzinom nastojao ocijeniti koji je od njegovih protivnika najopasniji, isteče sićušni djelić vremena što ga je imao na raspolaganju.

Forest i Marriner se istodobno okomiše na nj. Dva strahovita udar-

ca kundakom pogode ga punom snagom. Mozgom mu prostruji val oštre, užasne boli. On klone i jekne, tiho i nemoćno. Pred njegovim očima svijet se počne obrtati i tonuti u kovitlac plamenog crvenila.

Muklo stenjući Ken se borio da ostane pri svijesti, no ta je borba bila bezuspješna. Izgubio ju je još i prije no što je Forest zamahnuo da bi ga ponovno udario. Taj drugi udarac više nije osjetio. Njegova sjetila i njegova svijest utonuše u crvenom kovitlacu koji mu je zaplesao pred očima.

* * *

Kad se probudio, nije znao koliko je vremena bio u nesvijesti. Otvorivši oči, isprva je oko sebe vidio samo mrak. U glavi je osjećao muklu bol, a u ušima mu je odjekivalo nečije ječanje. Potrajalo je neko vrijeme dok nije shvatio da te zvukove proizvodi sam. Trudeći se da se posve razbudi počne se polako i mukotrpno micati. Postupno, kako su mu se bistrile oči, počeo je nazirati predmete oko sebe. U blizini je gorjela vatra, a oko nje sjedili su ljudi. Kenu se vrati sjećanje.

Jedan od razbojnika ustane, priđe mu i lupi ga čizmom u rebra.

— Momak se probudio, Forest! — javi.

Bio je to Marriner. Ken ga prepozna po glasu, još i prije no što je uočio njegovo ogrubjelo i surovo lice, na kojemu bijahu utisnuti biljezi svih rđavih osobina njegova značaja.

— Dovedi ga amo! — dovikne mu Forest, koji je sjedio uz vatru.

Marriner ponovo digne nogu. Ken se pokušava maknuti, ali uzalud. Udarac ga pogodi u kičmu i oduzme mu dah.

— Ustaj! Čuo si, zove te Forest! Ne misliš valjda da ću te nositi!

Ken se teškom mukom osovi na noge. Zanošeći se od vrtoglavice, dovuču se do vatre te osta ondje stajati onemoćalo obješenih ramena i ruku. U glavi je osjećao bolno ključanje, u grlu britku suhoću. Imao je osjećaj kao da mu u prsnom košu, tamo gdje su ga pogodili udarci, zjape otvorene rupe.

A ipak odjednom uzmogne sabranije razmišljati. Netom minuli događaji odvijali su se tako naglo da nije stigao sročiti nijednu suvislu misao. Sada mu to opet pođe za rukom. Međutim, od toga nikakve koristi. Bio je svjestan da mu nema spasa; to je posve jasno čitao na licima ljudi okupljenih oko vatre.

Goddard, koji mu je bio najbliži, skoči. Videći njegove rasječene i debelo naotekle usnice, Kena obuzme osjećaj zloradosti. No, to ne potraja dugo.

— Ostavi ga! Nije na tebi red da se istrčavaš! — vikne Forest.

— Prokletstvo — podivlja Goddard — a koga je ovako izubijao... tebe ili mene?! Bogami, sada ću ga propustiti kroz šakel!

— Odmah se vrati na mjesto! — zapovjedi Forest. — Grom i pakao, hoćeš li me poslušati?!

Goddard se nevoljko pokori.

Honorovo se tijelo opusti. Međutim, nije se zavaravao ni ma kakvim nadama. Bio je toliko uvjeren da iz toga položaja ne postoji nikakav izlaz i toliko siguran da mu je kucnuo posljednji čas da gotovo nije ni shvatio što se zbiva, kad se odjednom sve preokrenulo.

Iznenada se iz daljine začu topot konjskog kasa. Ljudi oko vatre poskakale na noge. Prema svemu sude-

či, približavao se priličan broj jahača, najmanje osam do deset.

Forest se maši oružja.

— Eno razbojnika! — vikne netko iz mraka. — Eno, tamo!

Iz mraka iskrсну hitre sjenke. Forest resko vikne neku zapovijed.

U tome trenutku nitko više nije mario za Honnora. Ken je nekoliko sekundi ostao stajati kao da se pretvorio u kip. Obrat je došao i odveć nenadano. I tek pošto je zapraštao plotun hitaca brišući ponad vatre njegovo tijelo živne.

Konji su se nalazili njemu zdesna, ispod skupine niskih stabala: jasno je to razaznao po njihovoj uznemirenoj buci. Odjuri i u nekoliko se dugačkih skokova skloni iz svjetlosnog kruga u gustu tamu. Činilo mu se da je prošla vječnost dok je pronašao svog konja koji je osedlan stajao među ostalim životinjama.

Do krajnosti napet, bez daha i obliven znojem Ken ga zgrabi za uzde i vine se brže-bolje u sedlo.

Opet zapraštase hici. U općem metežu jedan promukli glas poviče:

— Jedan od njih bježi! Za njim! Uхватите га!

Forest, Marriner, Goddard i ostali razbojnici bili su posve zaokupljeni žestokim okršajem. Imali su i odviše vlastitih briga da bi razmišljali o Honnoru. Od njih zacijelo nitko nije doviknuo ovo upozorenje. Ono je svakako poteklo od ljudi koji su ih zasipali vatrom.

Hitro pogledavši u smjeru odakle je maločas stigao, Ken nazre sjenku čovjeka s uperenom puškom, a u idućem trenutku pred očima mu bljesne narančasti plamen.

Na sreću, čovjek je pucao suviše žurno da bi mogao dobro nanišaniti.

Pri idućem hicu Ken se posve nagonski munjevito sagne u sedlu, zabijajući istodobno ostruge konju u slabine. Razdražena životinja poskoči u stranu, a trenutak zatim jurne nasumce među tamom obavijeno raslinje.

Za njim su kroz pomrčinu praskali hici, kidajući s drveća lišće i grane. Jedan metak okrzne Kenu lijevu nadlakticu. Bio je to osjećaj kao da je udaren bičem, no on za to nije mario. Sagnut, posve priljubljen uz konjski vrat, mamuzao je životinju, pomamno vičući.

Nalazili su se već nadomak riječi kad konj bude pogođen. Životinja resko zanjisti, a kas posta neravnomjeran, hramajući. Mrmljajući kletve, Ken ostrim trzajem uzde spriječi konja da poklekne i natjera ga u rijeku. Voda zaprska pod kopitima.

Kako su sretnim slučajem nabasali upravo na gaz, konj i jahač ubrzo stigoše na suprotnu obalu.

Prema svemu, životinja nije bila teže ranjena. Nastavila je trčati. Ken joj nije dopuštao da smanji brzinu, pogotovo od trenutka kad je za sobom začuo topot.

Nije bila velika razdaljina koju je uspio postići. Od progonitelja ga je dijelilo najviše dvije ili tri stotine metara. Spasiti ga je mogla samo brzina... i malo sreće.

* * *

Taj mahniti kas kroz tamu nalikovao je noćnoj mori.

Bilo je toliko mračno da Ken nije razaznao ništa, a da bude gore, ovaj mu je kraj bio potpuno nepoznat.

Zasad je bio slobodan čovjek, a hoće li to ostati, ovisilo je o nagomu konja. Njemu samome nije ostalo

drugo do da se održava u sedlu, a i to je bio prilično težak zadatak. U gustoj šumi, kroz koju su jurili i na ovoj strani rijeke, granje mu je šibalo lice i zapinjalo o odjeću. Kad bi ga god opaučio koji jači udarac, podilazio ga je osjećaj da neće izdržati.

Pa ipak, izdržao je. Šuma se prorijedi i napokon ostade za leđima. Već je povjerovao da je prebrodio najgore, kad životinja iznenada otkaza poslušnost. Resko zarzavši, neočekivano skoči u stranu i stane kao ukopana. Taj nagli trzaj odbaci Kena prema naprijed; njegov prsni koš silovito udari o jabuku sedla i on se malone onesvijesti.

Za to vrijeme, njegovi su se progonitelji opasno približili. Ken začu kako jedan od njih dovikuje drugovima:

— Imamo ga! Neće mu poći za rukom svladati prepreku!

Ljudi koji su mu bili za petama očito su dobro poznavali predio. Ken pokuša pogledom prodrijeti kroz tamu, ne bi li odgonetnuo što ga očekuje. Nazre vrletne litice koje su tvorile stepeničastu strminu. Čovjek bi možda i savladao tu strminu, no znatno je teži problem naterati uz tu vrlet konja.

Ni udarcima ni ostrugama Ken ne uspije privoljeti životinju na posluš. Kad mu to nije pošlo za rukom, sjaše. Međutim, ni time nije postigao ništa. Naposljetku izgubi strpljenje i urođeni osjećaj za konje. Bio je obliven znojem i jedva još sposoban za zdravo rasuđivanje.

Vinuvši se ponovo u sedlo, uze životinju divljački udarati krajevima uzda po vratu i mamuzati i slabine. I doista, konj se napokon upre prednjim nogama na najdonju iz-

bočinu strmine. Divljom krikom Ken natjera životinju na pokušaj da privuče i stražnje noge, kako bi se naposljetku od muke uzdrhtalim tijelom našla gore.

Međutim, stražnja kopita ne uspiješe naći uporište. Ritnuvši se nekoliko puta bespomoćno po prostoru, teško konjsko tijelo izgubi ravnotežu.

Prije no što je izletio iz sedla, Ken je uspio izvući noge iz stremena. A onda nemilice tresne o kamen i okrene se nekoliko puta. No tek što mu se tijelo umirilo, već je u šaci držao spreman revolver, napeto zvjerajući u mrak ispred sebe.

Preplašeno njištanje Kenova konja ponukalo je progonitelje na žurbu i oni, kao na zapovijed, jurnu prema mjestu na kojem je ležao Ken.

Dolje na metar i pol ispod njega, životinja se upravo osovljavala. Zatrešavši grivom i bolno njisnuvši ona jurne u mrak, u bezglavom bijegu pred jahačima.

Ovi u hipu promijeniše smjer.

Sav zadihani Ken osta časkom nepomičan. Osjećao je da ga izdaju snage. Međutim, u idućem trenutku shvati da mu se nenadano pružila mogućnost za spas.

Nastavi li konj trčati makar još dvije tri milje, odvlačeći za sobom progonitelje, za njega će to biti velik dobitak. Kad se budu vratili, jahači će biti prisiljeni ponovo pronaći njegov trag, a to će im oduzeti mnogo vremena; pješak ostavlja za sobom mnogo manje uočljive znake od konjanika.

Ken presta žaliti za svojom životinjom. I najmanje zadržavanje progonitelja moglo je za njega biti od presudne koristi.

Sačekavši da zamru svi zvukovi, krene.

Sve dotle nije stigao razmišljati u kojem smjeru bježi. Sada je međutim, bilo vrlo važno da ne zaluta i tako zapadne u nove neprilike.

Nakon dva sata hoda prvi put zastane da se odmori.

Kako bi štedio snage, nastojao je održavati jednoličan korak. Pa ipak, sada je posustao. Noge su mu otežale poput olova, a mukla bol penjala mu se iz listova i stegana sve do u križa.

Kena spopadne strah druge vrste. Ovaj kraj je bio još posve praiskonski i nepregledno prostran. Pojedinač čovjek u njemu se naprosto gubio. Ken je dobro znao što ga očekuje ako se uskoro ne namjeri na ljude.

Polako je počelo svanjivati. Na istoku nebo postade svjetlije.

Ken se jedva suspregne da glasno ne zastenje od razočaranja kad je utvrdio da je za sve vrijeme napredovao u pogrešnom smjeru. Duševno i tjelesno iscrpljen, klone na zemlju.

Kad se posve razdanilo, još jednom skupi svu snagu. Prošavši uskom dolinom uspne se na malen brežuljak... i tu zastade.

VI

Isprva nije vjerovao očima, no slika koju je ugledao nije se rasplinula: pred njim — na udaljenosti od jedva pola milje ležao je ranč.

U daljini je pasla stoka. Dugačak vijugav niz joha i vrba ukazivao je da tuda teče potok. Jasno su se ra-

zaznavala pojedina zdanja: visoki štagalj, nešto niža glavna zgrada, nastamba za družinu, konjušnica i nekoliko obora.

U hipu je zaboravio sav umor. Već i sam pogled na ranč ispuni ga novom snagom. Približivši se na nekih tri stotine koraka od zdanja, postade silno oprezan. Nije mogao znati što ga očekuje, i bilo je uputno da unaprijed računa sa svim možebitnim neprilikama. Već idući trenutak mogao je biti presudan, odlučiti o životu ili smrti.

Iz glavne zgrade izađe muškarac i krene prema bunaru. Izvukavši vjetro vode, odnese ga na trijem.

Iako je vjetar donosio zvukove muškarčeva glasa, Ken zbog prevelike udaljenosti nije mogao razumjeti što govori. A onda izađe mlada žena i unese vedro u kuću. Muškarac krene prema štaglju i nestane u unutrašnjosti.

Ken sačeka još trenutak dva, a onda skoči i pognut pobrza prema kući.

Sekunde koje su mu bile potrebne da bi pretrčao dvorište budu mu mučno napete.

Bio je uočio da je muškarac koji je maločas ušao u štagalj imao uza se revolver. Ako izađe i ugleda stranca, moglo bi doći do grdnih teškoća. Međutim, morao je riskirati. U položaju u kojem se nalazio, nije mu drugo preostajalo.

Sve prođe dobro i on neometan stiže do trijeme i uđe u kuću. Baš kao što se i nadao, mladu ženu zateče samu u kuhinji. Stajala je za štednjakom, okrenutih leđa. Vjerojatno je bila zabavljena pripremanjem zajutraka.

Vidjevši je iz blizine, Ken uočio da je vrlo mlada, svakako još dje-

vojka. Bila je srednje visine i vrlo vitka. Nis uzana ramena padala je rasuta kosa boje meda. Na sebi je imala čizme, muške hlače i od pranja izbljedjenu plavu košulju.

— Misliła sam da će se najprije pozabaviti konjima — reče ona, ne okrećući se. — Zajutrak će biti gotov tek za četvrt sata!

Bila je čula otvaranje vrata i pomislila da ulazi muškarac s anđela.

Ken zatvori za sobom vrata i hitro zakoruži pogledom po kuhinji. Njemu zdesna, o zid bila je naslonjena puška.

Jednim dugačkim korakom i jednom brzom kretnjom on je zgrabi.

Upravo u tome trenutku djevojka se okrene. Iz njezinih usta otme se tihi krik. Još ne progovorivši, Ken osta časom zagledan u njezino lice.

Imala je vrlo pravilne crte, a kako joj je lice bilo okruženo obiljem kose, ono se doimalo uzano i sitno. Usne su joj bile čvrste i crvene. Njezine oči bile su plave, ali takve nijanse kakvu Ken još nikada nije vidio. Imala je čvrst ali mladenački stas. Bila je lijepa.

U pogled kojim ju je Ken promatrao i nesvjesno se potkrade udivljenja.

No ona ljutito zabaci glavu i oštro reče:

— Kako se usuđujete tek tako ući! Odmah odložite pušku!

Ken zaniječe glavom.

— Time bih odviše toga stavio na kocku! Lako je moguće da će mi zatrebati!

Ispitivački je pogledao kroz prozor koji se nalazio najbliže vratima. Muškarac koga je maločas vidio upravo je izlazio iz štaglja i uputio

se prema oborima noseći naramak sijena.

— To mi je otac! — reče djevojka. — Još imate vremena da odete!

Izgovorila je to više srdito nego uplašeno, dohvativši istodobno sa štednjaka tavu sa slaninom koju je upravo bila cvrljila.

Ken nije ni časka sumnjao da će ona pokušati hitnuti je na njega. Bila je hrabra, svakako, i činilo se da je se nimalo ne doima što on uza se ima revolver, a povrh toga i njezinu pušku spremnu u ruci.

— Ostat ću ovdje — odvrati. — Uopće nije rečeno da će između vašega oca i mene neminovno izbiti kavga. Ja je neću započeti!

Odložio pušku, ali tako da ju je zakrivao tijelom.

Djevojka je stajala sva napeta, i očito grozničavo razmišljala bi li hitnula tavu ili ne. Naposljetku, donijevši odluku, vrati je na štednjak.

— Kladim se da pripadate razbojničkoj družbi protiv koje je noćas krenula skupina jahača! — reče.

— Ne! Ne pripadam!

— To vi tvrdite!

— Tvrdim, i to je istina. Te razbojнике, doduše, poznajem, ali...

— A, tu smo! — Izraz djevojčinih očiju posta hladan i prezriv. — Mene ne možete obmanuti! Do vraga, sva ta bagra koju je na površinu izbacio rat!

Ken joj htjede odgovoriti, ali ne dospije. Opazivši kroz prozor da muškarac, koji se vratio iz obora, uzlazi na trijem, on se munjevit okreće kako bi mogao istodobno držati na oku i djevojku i vrata. U ruci mu se stvori revolver, a njegov se palac nađe spreman nad zupcem udarača.

U oiglom djeliću sekunde Ken se potpuno preobrazi. Njegove ionako oštre crte još se pooštriše, stvarajući mu u licu tamne sjene. Čak mu se i glas promijeni.

— Ako ne počinite kakvu glupost, gospodice, neće se dogoditi nikakvo zlo. Ne pokušavajte upozoriti oca! On bi se mašio oružja, a ja bih bio prinuđen da se branim!

Time je rekao dovoljno. Blija je upozorena što će se dogoditi bude li dala maha svojem temperamentu i učinila kakvu grešku.

Muškarac otvori vrata. Njegova izduljena sjena padne na uredno pometen pod kuhinje.

Djevojka ne ispusti ni glaska. Usta su joj tvorila tvrdnu, tanku ertu.

— Je li gotovo, Sue? — upita muškarac... i ugleda Kena.

I ne skinuvši ruku s kvake, on se ukoči. Njegovo izborano lice postane nekako prazno i bezizražajno; primjetljivo je bilo samo trzanje gustih čuperaka sijedih brkova.

— Oče... šapne djevojka stegnuta grla. — Oče...

Ugledavši Kena, koji je malčice podlgao cijev revolvera, muškarac se bio ukočio samo načas. Začuvši kćerkin glas, živne. Njegova desnica klizne sa kvake, sune dolje ka koricama i obuhvati drveni držak kolta.

Ken povuče zubac. Reski metalni zvuk, uz koji se napela opruga udarača, zazvuča odlučno i nepoštedno poput pucnja.

— Stanite! — vikne istodobno. — Nemojte počiniti grešku zbog koje bi vaša kći zažalila!

Sekundu, dvije vladala je neizvjesnost. Od gnjeva i ogorčenja ran-

čerove su oči bile gotovo crne. Bilo je očito da procjenjuje svoje mogućnosti.

Donijevši napokon odluku, podigne obje ruke. Iz grudiju mu se otme dubok uzdah.

Ken bijaše doživio već odviše zla da bi povjerovao čovjeku koga ne poznaje. U položaju u kojem se nalazio, nije se smio upuštati ni u kakav rizik.

— Dobro — reče — a sada spustite ruke, ali polagano! Otpašite remen i odložite ga na stoli! Upozoravam vas: nikakvih pogrešnih kretanja!

Muškarac osta na trenutak oklijevajući. Na njegovom visokom naboranom čelu jasno se čitalo da grozničavo razmišlja. Napokon, uvidjevši da mu nema druge, on se pokori nalogu, priđe k stolu i nevoljko položi remen zajedno s oružjem.

— Kako se zovete? — upita Ken.

— Laurent... Stan Laurent. Ali, do vraga, zašto...

Djevojka mu upadne u riječ.

— On pripada Laredskoj bandi, koju su noćas napali da bi je napokon uništili, oče. Zacijelo je umakao i sada traži skrovište.

Ken otpusti udarač i vrati revolver u korice. Ipak, iz opreza i nadalje zadrža desnicu tik nad drškom.

— Već sam vam rekao da ne pripadam tim razbojnicima, Sue. — No, to je dugačka priča. Sjednite, a ja ću vam je ispričati.

Rančer prihvati ponudu. Njegova kći međutim ostane stajati s odbojnim izražajem na licu.

— Okej, pričajte! — reče Laurent.

Krajičkom oka neprekidno je pogledavao na svoj revolver, koji je ležao ispred njega. Ipak, bio je do-

voljno razuman da ne grija ni u kakvu opasnu nepromišljenost.

Laurent se nije ponašao onako kako bi se ponašali mnogi drugi muškarci u njegovu položaju. Nije izricao puste prijetnje, niti je nagovijestao osvetu. Nije pripadao tome soju ljudi. Njegova je kći očito od njega naslijedila tu neustrašenu stalожenost.

— No, zar vam je potrebno toliko vremena da sročite svoju bajku? — dobaci ona s izazovnom porugom.

Ken zavrti glavom.

— Zovem se Ken Honnor — počne mirno. — Sve do jučer jašili smo utroje: Bash MacNott, Rim Haskell i ja. Trojka zadužena tajnim zadatkom po nalogu vojske. Bili smo napadnuti, a izvukao sam se samo ja.

— A vaši drugovi? — prošapta Sue. — Što je s njima?

— Bojim se da su obojica mrtvi!

Ken također sjedne, pa nastavi:

— Napala nas je razbojnička banda. Njihov vođa se zove Forest. Ostala imena koja sam načuo glase: Goddard, Marriner i Huff. Bio sam im upravo pao u šake kad li su ih iznenada napali neki jahači. To mi je pružilo priliku da umaknem.

Skrivajući svoje misli za visokim čelom, Stan Laurent ne ispolji nikakav sud. Međutim njegova kći bila je manje suzdržane naravi.

Njezine na prsima prekrizene ruke nisu mirovale ni za trenutak. Tračak suosjećanja što se bijaše pojavio u njezinim zamišljenim očima ubrzo se izgubio.

— Da su okolnosti drugačije, malone bismo me uvjerili, Honnore! — dobaci mu.

Ken srdito digne glavu, htijući oštro odgovoriti, ali odustane,

Rančer se ispitivački zagleda u njegovo lice, a zatim sliježe ramenima.

— To je, dakle, vaša priča, Honnore... — reče — Neću tvrditi da lažete, ali nemam nikakvih razloga da vam povjerujem. Poslije ovog nesretnog rata čitava zemlja vrvi svim mogućim ološem.

— A ovaj je jedan od takvih! — priklopi Sue.

Djevojka ošine Kena plamenim pogledom.

— Ako to ne stoji, Honnore, zašto se upali k nama na takav način? I što vi zapravo želite?

— Potreban mi je konj, i sedlo i hrana. Moram se što je brže moguće vratiti u Laredo.

Odsječenom kretnjom glave Sue zabaci kosu.

— Bude li kako ja mislim, nećete dobiti ništa!

Ken odjednom osjeti da je beskrajno umoran. Protekla noć, u kojoj nije našao ni trenutka počinka, krvavi okršaj i onolike propješačene milje... sve ga je to potpuno iscrplo. Shvativši da ga spokojna tišina a osobito sjedeći položaj, uspavljaju, on ustane kako bi ostao budan.

U tome se času začuje topot. Priblizavao se iz istog smjera odakle je stigao i Honnor.

Bilo je jasno uočljivo kako su se Laurentu i njegovoj kćeri napeli živci. U njegovim očima zaiskriše nada i očekivanje.

Ken potegne revolver. I dalje okrenut prema ukućanima, preko ramena se zagleda kroz prozor.

Isprva nije uočio ništa, a onda ugleda kako se iz nedaleke uleknine u tlu dižu oblaci prašine. Zatim se pojave konjanici... deset jahača

približavalo se u punom trku ranču.

Mada je s time svakako morao računati, ovo otkriće ga pogodi poput groma. Odmah je shvatio da su to oni isti ljudi pred kojima je bježao zato što se njima učinilo da je član Forestove bande. Smatrali su ga jednim od razbojnika, uporno su slijedili njegov trag.

Ken se upita ne bi li bilo uputno da s njima porazgovori, no odmah zatim stisne usnice. I predobro je znao odgovor na tu letimičnu misao: da se pokaže jahačima, bilo bi ravno samoubojstvu. Što su se više približavali, bolje je razaznavao njihova lica. Bila su gnjevna i izražavala su mračnu odlučnost.

Otkako je rat završio, u ovome se kraju dogodilo suviše nemilih stvari. Nitko ovdje više nije bio voljan saslušavati opširna objašnjavanja. Svatko bi najprije pucao, pa tek onda postavljao pitanja... ako bi ga nešto uopće i zanimalo.

Uto jahači stigoše u dvorište.

I upravo se tada Ken prisjeti mnogih prizora što su ih Rim, Bash i on vidjeli na svojim putovima: strijeljane, vješane koji su se njihali o na brzinu svezanim užetima... muškarce, starce i mladiće koji su bili gotovo još dječaci.

— Laurente! — vikne netko spolja. — Laurente! Hej, ima li koga?

Rančer ustane i odmakne stolac.

— Ne budem li odgovorio ni iziđao, oni će ući — reče mirno, gledajući bez uzbuđenja u uperenu cijev Kenova revolvera. — Svi se međusobno poznajemo, a oni svakako vide da ne izbivam iz kuće.

Ken kimne. Nema sumnje. Ova je misao bila razložna.

Ponovo stane kod vrata, odakle je mogao držati na oku djevojku i istodobno kroz prozor imati pregled nad dvorištem.

— Laurente — javi se opet isti glas — našim konjima je potrebna voda, a svima nama ne bi bio naodmet po gutljaj kave... Čuješ li? Ta, znamo da si u kući!

Ken pokaza revolverom na vrata.

— Hajde, krenite! Ali imajte na umu da vaša kći ostaje sa mnom! Nastojte tim ljudima izbiti iz glave tu neodoljivu želju za kavom, jer... u slučaju da uđu ne mogu jamčiti ni za što!

— Huljolo! — prosikta Sue s dubokim ogorčenjem.

Ken prijeđe preko tog usklika i ne pogledavši je. Negdje u dnu duše dobro je znao da ne bi mogao postupiti rđavo ni sa jednim ženskim bićem, ma što se dogodilo.

Laurent iziđe.

Ken je gledao rančera kako prelazi dvorištem i prilazi ljudima. Čuo je i kako razgovaraju ali nisu govorili dovoljno glasno da bi mogao uhvatiti njihove riječi.

Jedno mu ipak postade jasno: Laurent i pridošlice govorili su o njemu. Predvodnik jahača pokazivao je u smjeru odakle je skupina maločas dojahala. Sve ostalo mogao je zaključiti iz popratnih kretnji i psovki ostalih.

Bio je u tolikoj mjeri usredotočio svu pažnju na njih da je načas potpuno smetnuo s uma djevojku. Kad ga je zvuk sa strane opomenuo, bilo je gotovo prekasno.

Opomenut škripom jedne daske u drvenom podu i djevojčinim uzbuđenim disanjem, munjevito se okrenuo.

Sue više nije bila na mjestu gdje je maločas stajala. Ispruženih ruku, upravo je pokušavala dosegnuti oružje na stolu. Kad se okrenuo, već se gotovo domogla drška revolvera.

Kako se nalazio dalje od stola nego ona, skočio je poput pantere. U silini doskoka povuče za sobom djevojku, i oboje naletješe na zid između kuhinje i sobe. On je ščepa za nadlakticu i lane, dašćući:

— Ta, zar ste poludjeli?!

Ne izgovarajući ni slova, ona se stane otimati i udarati nogama, ne bi li se oslobodila zahvata. I odustane tek pošto je uvidjela da je u odnosu na njegovu tjelesnu snagu posve nemoćna.

Za vrijeme borbe Ken je potpuno zaboravio na ljude u dvorištu.

Djevojčino lice nalazilo se tik ispod njegova. Bila je samo malo niža od njega, pa ih je dijelilo tek nekoliko centimetara.

Njezine gotovo crne oči toliko su plamtjele i sijevale da Ken, kao opčinjen, nije bio kadar odvojiti pogled. Djevojčine usne su se isticale u tom uzanom, ovalnom licu, crvene i sočne. Njezino tijelo bješe gipko i toplo. Osjećao je miris zlataste kose. Sve to ga je nekako čudno uzбудilo. I što se više otimala, njegovo je uzbuđenje raslo.

Gotovo nije pamtio kad je posljednji puta doživio takvu blizinu žene; godinama je živio u svijetu bez žena.

Odjednom, svi netom protekli događaji učiniše mu se, beskrajno daleki. Bio je smeten i nije znao kako da se izvuče iz toga položaja.

U djevojčinih očima zabljesne razočaranje i srdžba, a po prvi puta i primjesa straha. Gledala ga je go-

tovo i ne dišući. Bilo je očito da je u životu već iskusila koliko muškarci umiju biti surovi i da je Kenov postupak ocjenjivala prema tom iskustvu.

Pročitavši to u njezinim očima, Ken se pribere. Njegova napetost naglo popusti. Skine ruku s djevojčine nadlaktice i odmakne se.

— Ne poduzimajte više ništa! — reče joj grlenim glasom.

Nije odgovorila. Njezino lice iznenađa poprmi izražaj smetene nesigurnosti. Bez ikakve prisile s njegove strane, ona se udalji, a pri tom su joj i kretnje izražavale tu unutarnju nesigurnost.

To što ju je on ispustio iz ruku, natjerao ju je na razmišljanje. Ken je jasno osjećao da ona sebi postavlja pitanja o njemu.

— Isprva sam pomislila da ćete me ubiti! — promrmlja ona ne gledajući ga.

— Ta, zar vam izgledam takav?

— Zapravo... da!

Na ovome odgovoru Ken joj nije mogao zamjeriti. Bio je užasno prljav i zarasao čekinjama. Njegova odjeća, koja se djelomice sastojala od komada nekadašnje uniforme, bila je sva olinjala i na mnogim mjestima pocijepana.

— Ja nisam od onih koji se tuku sa ženama! — promrsi. — A najsjetniji bih bio kad se više uopće ne bih morao boriti... možda zato što sam doživio i odviše toga! Međutim, ne čini mi se baš da bi ovim krajem čovjek mogao jahati bezbrižno, i ne bi se morao laćati oružja!

— Proživljavamo teške dane. Svatko se brani kako zna i umije.

Ken se nasmije, ali neveselo i trpko.

— Čak i od ljudi koji ne žele drugo već da se vrate kući a da negdje uz put ne budu ustrijeljeni ili obješeni, zar ne?

Pride ponovo prozoru i pogleda napolje. Jahači su napajali umorne konje. Laurent je stajao s visokim sjedokosim čovjekom koji je upravo toga časa prilično glasno govorio:

— ...sto mu gromova, pa taj je momak morao proći ovuda! Posve je nevjerovatno da se nije pokušao domaći konja, sedla i hrane! Jeste li doista rekli istinu?

Rančer se uspravi u svojoj visini, poprimivši odbojno i hladno držanje.

— Vi se nalazite na mojoj zemlji, Langdone! Ne čini li vam se da je način kako mi se obraćate prilično nezgodan, ha? Ja nisam član vaše družine da bih to morao gutati!

Langdon mu pride posve blizu. Njegovo lice se zajapuri poput božura. Mada se trudio da suspregne bljes, nije mu uspjelo.

— Vaše ponašanje je proketo čudno. — poviče jarosno — a još je čudnije to što nam se ne pridružujete u našim nastojanjima da ovaj kraj očistimo od ološa koji se ovuda klatari! Mislim da je došlo vrijeme da vam to kažem!

Ken začu kako djevojka, stojeći iza njega, uzbuđeno diše.

— Nadmena stara bena! — proci-jedi kroz zube. — Misli da čitav Teksas pripada njemu!

Vani Laurent reče nešto čime se njegov razgovor s Langdonom naglo okonča. Odrješito mu okrenuvši leđa, rančer krene prema kući. Pod njegovim koracima dizali su se oblaci prašine.

Langdon ga isprati glasnim kletvama. Dok je Laurent ulazio u

kuću, jahači su uzjahali i malo zatim skupina izjaše u punom trku iz dvorišta ranča.

Ken vrati revolver u korice. Neki unutarnji osjećaj mu je govorio da se Laurentovo gledište prema njemu promijenilo; bio je odjednom siguran da neće morati protiv toga čovjeka upotrijebiti oružje.

— Sada vam vjerujem! — izjavi Laurent osluškujući odjeke topota koji se udaljavao.

— Posvađao si se s Langdonom? — upita Sue.

Djevočin otac kimne, a zatim se opet obrati Kenu:

— Vaš prikaz se slaže s Langdonovim. Prije no što ih je napao, Forrest i njegovi razbojnici imali su još jedan okršaj. Hajde, pridružite nam se za stolom! Mislim da vam je doručak i te kako potreban.

U njegovu držanju nije bilo nimalo pretvaranja. Ne prosvjedujući protiv očeve odluke, Sue pride ormaru i izvadi tri šalice.

Iz opreza Ken ostade suzdržan, na smanjujući budnost. A onda iznenada donese odluku za koju se nadao da se neće pokazati pogrešnom.

— Uzmite opet svoje oružje, Laurent! Možda činim ludost... ali, mislim da ste se doista uvjerili.

Ne žureći, rančer pride stolu, pri-paše remen s revolverom, pa sjedne. Sue uze točiti kavu.

— No, što se predomišljate — dobaci Kenu. — U nas zajuttrak nikada ne traje dugo, jer mi imamo pune ruke posla!

Iznenaden tim izričitim preokretom u njezinu raspoloženju, Ken prihvati poziv i sjedne za stol nasuprot Laurentu.

— Veoma mi je žao što smo se upoznali na takav način — reče.

Osjećao je želju da izreče još mnogo toga, no ipak je samo slijegao ramenima. Bio je toliko umoran da ga ni jaka kava nije okrijepila.

Stan Laurent ga pogleda.

— Pa, vi ste potpuno iznureni, Honnor — primijeti. — Eno, u susjednoj sobi imamo postelju. Odspavajte malko! O konju, sedlu i hrani za put možemo razgovarati poslije.

Kenova sumnjičavost se ponovo probudi; ovo bi mogla biti klopka. Ali, unijevši se očima u Laurentove, vidje da mu je pogled jasan i potpuno otvoren.

— Da, rado bih odspavao! — reče.

— Onda to i uradite, pa to vam i nudim, čovječe! Ako se bilo čega pribojavate, zaključajte se iznutra.

Rančer ustane i otvori jedna vrata što su iz kuhinje vodila u ostale prostorije.

Bacivši još dugi pogled na djevojkicu, Ken pođe za njim. Usput je sebi predbacivao što postupa mimo svih pravila razuma i opreznosti. Pokušavao je opravdanje naći u strahovitom umoru što mu se uvukao u sve kosti, a pri tom je negdje u dnu duše znao da sam sebe obmanjuje.

V

Zaspao je onoga časa kad je izuo čizme. Izišavši iz sobice, Laurent se zadržao u kuhinji, u razgovoru sa kćerkom. Zvuk djevojčina baršunastog glasa isprati Kena u dubine sna.

U neko doba on se probudi. Činilo mu se da nije dugo spavao, jer je i opet čuo djevojčin glas.

Međutim, čovjek s kojim je razgovarala nije bio njezin otac a glasovi ovoga puta nisu dolazili iz kuhinje.

Svom snagom volje Ken se prisili da odmah opet ne utone u san. Ustavši nekako, otetura do prozora i pogleda na dvorište.

Sue je stajala na trijemu, a ispred njega se nalazio jahač koji je, naginjući se iz sedla, razgovarao s djevojkom.

U prvi mah Ken pomisli da se to vratio Langdon, no zatim shvati da je ovaj mnogo mlađi, iako je postojala velika sličnost u stasu, izgledu i kretnjama.

Čas poslije sazna da je posrijedi Langdonov sin.

— Zaboga, Sue — upravo je kliknuo jahač — što se nas dvoje... tebe i mene... tiče maloprijašnja svađa između naših očeva? Vjeruj mi, bio bih to i te kako rado spriječio.

— Ali nisi, Vic!

Mlađić se ugrize za usnicu.

— Silno je neugodno što su se posvađali! Ali... pa, ti bar znaš moga oca! U njegovoj prisutnosti nitko nikada nije smio ni pisnuti. A pogotovo jutros. Forest i njegovi razbojnici uspjeli su nam umaći. Svi, pa čak i onaj lupez koji je prilikom bijega zasigurno prešao vašim imanjem.

Ken udahne veliku količinu zraka i rastvori oči koliko je šire mogao, kako bi spriječio da mu se vjeđe sklope i da onako stoječki zaspe.

— Ne mora baš svatko tko se pojavi ovdje biti lupez i pripadati Forestovoj družini! — odbrusi srdito Sue. — A tvoj otac nema prava izricati naprečac sudove! Uostalom, zašto si se uopće vratio?

— Zato što želim da se večeras nađemo. Mjesto sastanka odredi sama!

— Ne, neću! — odsiječe ona.

Langdonovo lice poprimi snužden izražaj.

— Zašto? Što je posrijedi?

— Ništa. Rekla sam i to je dovoljno.

— Ali... ako su nam se očevi prepirali, ne možemo valjda i mi biti u svadi?! Ili... da taj muškarac možda ipak nije bio ovdje, i ti si, možda...

Ušuti usred rečenice. Kenu bude jasno da je mladića iznenada obuzela ljubomora.

Očito pogođena njegovim ispadom, Sue se razbjesni.

— Bit će najbolje da sada odeš, Vic. Tvoj te otac zacijelo traži. Morate biti svi na okupu kako biste mogli goniti tog jednog pojedinca...

Neugodno dirnut njezinim jetkim riječima, Langdon se trgne. No ona mu odrešito okrene leđa i brzo ode s trijema.

Mladić je neko vrijeme ostao kao skamenjen, zgrčena lica, a onda naglo potegne uzde, okrene konja i poput vihora izjaše iz dvorišta.

Ken se vrati u postelju. Dok je po drugi put tonuo u san, bio je sav prožet djevojčinom slikom i mislima na nju.

Poslije, u neko doba, Ken u podsvijesti osjeti da nije sam u sobi. Nježne ruke poravnavale su pokrivač, a u nosnice mu je prodirao miomiris žene. No on je nastavio spavati, u uvjerenju da sniva lijep san.

Poprilično vremena poslije, Ken se stane buditi: netko ga je drmao za ramena. On i opet osjeti onaj isti miomiris,

Nad njim bješe nagnuta Sue. Miris se širio iz njezine zlataste kose i kože. Njezine ruke ga napokon istrgoše iz sna.

— Gospodine Honnor — govorila je uzrujano. — Hoćete li mi pomoći ako vas za to zamolim?

Odmah se razbudio. Ne osjećajući više ni traga ranije premorenosti, uspravio se i prebacio noge preko ruba kreveta.

— Što kažete? Da vam pomognem?

Drhtavih usana, kao da će zaplakati, djevojka tako kimne glavom žestoko da joj se zlatasta kosa rasula preko ramena. Njezine oči su bile gotovo crne.

— Otac se nije vratio. Jutros je krenuo ka stadu... a sada je već predveče!

Ken obuje čizme i opaše remen s revolverom.

— Zar je neuobičajeno da izbiva poduže?

— Da, neuobičajeno je. Pa ipak, ne bih zbog toga bila zabrinuta da nisam čula pucnjavu. Iz velike daljine doduše, ali ja dobro znam kako zvuče pucnjevi.

Sue potrči k vratima. Kako on po njezinim pojmovima nije dovoljno brzo pohitao za njom, djevojka nestrpljivo topne nogama.

Puška koju je toga jutra imao u rukama još je bila naslonjena o kuhinjski zid. On je dohvati, a Sue mu brže-bolje dade šaku metaka.

Među njima više nije bilo nimalo protivništva.

— Dodite! — dobaci mu. — Brzo!

Njezina uznemirenost priđe i na njega. Bio ju je upoznao kao djevojku koja ne zna za strah, a sada su joj usne podrhtavale od suspregnu-

te prepasti, i on je osjećao koliko je tišti zabrinutost za oca.

Istrčavši iz kuće Sue pohita prema oboru.

Ken tek sada po prvi puta uoči kakve su prilike na ranču.

Glavna zgrada, štagalj i konjušnica bijahu u dobrom stanju. Ako je negdje i došlo do istrošenja ili kvara, Laurent je to marno popravljao. Međutim, nastamba za družinu bila je napuštena i prazna, krov urušen, a stakla na prozorima puna velikih napuklina. Bilo je očito da je proteklo mnogo vremena otkako je tu stanovala neka družina.

Dok su hitali mimo, Sue uoči njegov pogled.

— Otac i ja smo već od početka rata posve samil — objasni mu. — Tko zna kada će ovdje opet stanovati družina... Nekoć smo imali osam kauboj, i to ponajboljih u čitavom ovom kraju.

Ugrizla se za usnu. To joj je sjećanje prouzročilo britku bol, no ona odrešito mahne rukom kao da time tjera tmurne misli.

Stigavši do obora, pokaže na dva sedla što su ležala prebačena preko jedne od poprečnih letvi na ogradi i reče:

— Vi uzmite ono desno!

Sama pak dohvati drugo sedlo, u namjeri da ga ponese do konja koji su se, ržući, natisli u suprotnom kutu obora.

Brzo prislonivši pušku o ogradu, Ken zgrabi djevojku za nadlakticu, kako bi je u tome spriječio. Tek je, u tome trenutku shvatio da mu se namjerava pridružiti. Kad ga je srdito pogledala, on odmahne glavom.

— Spomenuli ste da je bilo pucnjave?

— Da!

— I naumili ste poći sa mnom?

— Pa naravno! Tko zna, možda se moj otac nalazi u opasnosti. Ili, možda je...

— Ne brinite, ja ću to izviditi! — presiječe je Ken odlučnim glasom, iz kojega se čulo da neće trpjeti prigovore. — Vi ćete ostati ovdje! Tamo gdje se puca, djevojkama nema mjesta!

Dohvativši sedlo što mu ga je pokazala, on pođe i odabere konja. Životinja se opirala, no on je imao dovoljno iskustva da bi je svladao.

Sue je stajala iza njega.

Prije no što se vinuo u sedlo, osvrne se i susretne djevojin pogled. U njezinim očima odjednom se pojavi izražaj oholosti i tvrdoglavosti.

— Zar doista vjerujete kako me možete spriječiti da pođem za vama? Ta, u pitanju je moj otac! Vama to, dabome, ne znači ništa, ali ja...

Presiječe je i ovoga puta.

— Spriječit ću vas da se kao žena uplicete u nešto što je posao muškaraca! U kojem je smjeru odjahao vaš otac i odakle ste čuli punjavu?

U njoj nastane žestoka borba. Bio je to oštar sukob između njezine i Kenove volje. Popustivši napokon i savladavši ponos, Sue pokaže prema jugu.

— Onamo!

Poveo je konja do ograde obora, uzeo pušku i uzjahao. Iz sedla joj se još jednom unese u oči.

— Možda mislite da ću se zadovoljiti time što sam se domogao konja, sedla i puške, ali ja doista namjeravam pogledati što je s vašim ocem. A ako je uistinu zapao u ne-

priliku, mogu mu djelotvornije pomoći nego vi. Kladim se da bi mi on čak i zamjerio kad bi vidio kako nisam ništa poduzeo da vas odvratim od vašeg nauma!

Ne sačekavši odgovora, Ken potjera konja.

Jahao je svom brzinom. Prevalivši otprilike tri milje, izbiye na rijeku i spozna da se nalaži u blizini mjesta na kojemu ih je napala Laredska banda.

Pri pomisli na Rima Haskella i Basha MacNotta koji bjehu ostali ležati tu negdje, odjednom ga obuzme velika uznemirenost.

Što li je s njima? Zar su doista mrtvi? Ako je tako, mora ih pristojno sahraniti. Nisu zaslužili da ih požderu kojoti i lešinari.

Što se više približavao mjestu na kojem je Bash MacNott pao pogođen, njegovo je srce žešće lupalo.

Napokon, Ken zaustavi smeđeg pastuha.

Bashu MacNottu ni traga! Netragom je nestao!

Ne shvaćajući, Ken zavrti glavom. Mozgom mu preleti jedna misao, no on se ne usudi domisliti je do kraja.

Ako ne leži ovdje, i ako uokolo nema svježe rake, to može značiti samo da mu je prijatelj još živ!

Ali, gdje je? Zar se maknuo vlastitom snagom, ili ga je netko sklonio?

Kenove misli skrenuše na Rima. Brzo okrene konja i potjera ga prema gazu kojim je prošle večeri već jednom prošao, pa odjaši do mjesta gdje ih je zaskočio Forest sa svojim razbojnicima.

Tragovi borbe bili su još jasno vidljivi, ali Rimu ni traga.

I Haskell je, kao i Bash nestao!

Ken se vrati na drugu obalu. Ma koliko bio obuzet dubokom uznemirenošću i nestrpljenjem, morao je najprije saznati što se dogodilo sa Stanom Laurentom.

S vremena na vrijeme podbadao je konja, kako bi ga održavao u brzom trku. Imao je teškoća s tim pastuhom, jer se životinja opirala njegovu upravljanju, na koje se očito tek morala privići.

A ni jahač nije bio sasvim usredotočen na konja. Misli su mu se neprekidno vraćale drugovima. Jesu li još živi? Što li se u međuvremenu s njima zbilo?

Iznenada se blago valovitim zemljištem pronese odjek hitaca i trgne Kena iz razmišljanja. Prene se i jače podbode pastuha, koji je u međuvremenu ponovo zapao u lagan kas. Međutim i opet iskrснуše teškoće.

Životinja najprije učini nekoliko skokova u stranu, ritajući se stražnjim nogama, a onda se naglo propne, pa prizemlji, tako žestoko da Ken uslijed potresa osjeti muklu bol u predjelu jetre. Pri tome mu noga klizne iz stremena. Uhvativši se nagonском kretnjom za jabuku sedla, očajnički je nastojao održati ravnotežu, grozničavo tražeći nogom stremen koji mu je izmicao.

Pri idućem divljem propnju pastuha, Ken se unezvjeri. Bio je napola izbačen iz sedla, i već je strepio da će polomiti rebra, no ipak se dočepa stremena. Zasjevši čvrsto u sedlo, prisili konja na posluš. Zatrešavši grivom i razočarano zarzavši, životinja potrči u smjeru kamo ju je Ken upravio.

Iz daljine se ponovo začuše hici. Pucnjava je bila sve žešća, a onda

utihne nakon nekoliko dugih minuta.

Svoje glavog i teško ukrotivog pastuha kanda je minula poplašenost, no ipak bijaše i dalje prilično divlji. Ken pokuša naći bolji položaj u sedlu, kako ne bi osjećao toliku bol u natučenim rebrima.

Konj i jahač stigoše u prostranu ulekninu obrubljenu grmljem. Naokolo su pasli bikovi, krave i telad dugoroge pasmine. Tek su malobrojne mahom starije životinje imale žig. Jašući mimo, Ken pogleda o kakvom se znaku radi i vidje da je to krug s upisanim slovom L.

Poplašena konjskim topotom, goveda se razbježaše na sve strane i Ken je među njima jahao kao po kakvoj širokoj ulici.

Na suprotnom kraju, iza uzvisine, tlo se opet blago spuštalo i odatle je imao širok vidik na slijedeću ulekninu. Ono što je ugledao natjera ga da stisne zube i jače podbode konja.

U daljini se nazirao žućkast oblak prašine. Uzdizao se na kraju širokoga ugaženog traga, koji je vodio kroz džbunjem prošaranu travu. Po srijedi traga na udaljenosti od kojih tri stotine koraka nazirala se tamna mrlja.

Približavajući se, Ken razazna da tamo leži konj, pa natjera pastuha da potrči. Ken skoči još i prije no što se životinja zaustavila kraj mrtvog konja.

Napola pokopan pod konjskim truplom ležao je Stan Laurent. Imao je zatvorene oči i nije se micao.

U prvi mah Kenu se učini da je rančer mrtav, no kad se nadnio nad njega, shvati da je živ. Bio je u nes-

vijesti, a krv u žili na vratu žestoko je kucala.

Uhvativši ga ispod ramena, Ken ga pokuša izvući ispod konjskog trupla. Laurent se od toga probudi i bolno krikne. Ken odmah odustane od namjere da ga podigne, klekne kraj njega i samo mu malko podigne glavu.

— Jeste li ranjeni? — upita.

Isprva je Laurent u njega buljio praznim pogledom, no postupno mu se u očima pojavi izraz razumijevanja. Teško je disao, i trebalo mu je dugo vremena dok nije odgovorio:

— Prokletstvo... ne znam ni sam... čini mi se da nisam pogođen hicem... ali, od kukova naniže kao da sam oduzet! Gадna stvar...

Ken ustane i obeshrabreno se zagleda u krupnu životinju. Jednoj osobi nikako ne bi pošlo za rukom da to teško truplo pomakne makar i za cigli centimetar.

— Ta poduzmite nešto, Honnor! — zastenje Laurent. — Uostalom — upita zatim — kako ste uopće stigli ovamo?

— Vaša kći je čula pucnjavu, pa me probudila. Bila je naumila poći sa mnom.

— A zašto nije došla?

— Nisam joj dopustio.

Opazivši laso u Laurentovu sedlu, Kenu sine nadobudna zamisao. Dohvativši to od sirove kože ispletено užе, zaveže jedan kraj oko prednjih nogu konjskoga trupla, a drugi pričvrsti za jabuku svojeg sedla.

— Što ste nakanili? — upita Laurent prateći očima svaku Kenovu kretnju.

— Ne budem li vas uspio osloboditi na ovaj način, doista ne znam što bih! A sada čvrsto stisnite zube... možda će vas boljeti!

Ken priđe pastuhu i uzjaše, a onda ga reskom vikom i udarcima ostruga potjera da povuče.

Uz bruhanje laso se zategne.

Laurent zaječa od boli, no izmučeni se jauk naglo prekine.

Ken hitro pogleda preko ramena. Rančer se opet onesvijestio. Zatim još jednom potjera pastuha. Uže se toliko zateglo da se uplašio da će puknuti, a onda kad je već bio izgubio vjeru u uspjeh, truplo se ipak pomakne i Laurent bude oslobođen.

Ken brzo sjaše i opipa mu udove. Nije uspio otkriti postoji li na njima lom. Možda su posrijedi unutrašnje povrede? Ken se ugrize za usne, opirući se takvoj pomisli.

Stajao je neko vrijeme, očiju prikovanih za onesviještenoga, dvoumeći se između dvije odluke: Laurenta je valjalo otpremiti natrag na ranč, to je bilo izvan svake sumnje. S druge strane, bilo je isto tako važno saznati kamo otimači odgone stoku.

Naposljetku je odlučio da krene za izgaženim tragom bar komad puta, kako bi saznao kamo vodi.

Nakon što je jurio možda četvrt sata, začuje riku goveda pomiješan s fijukom bičeva, a malo zatim ugleda oblak žute prašine. Zakrivao mu je pogled na životinje, ali u njemu su se povremeno nazirali jahači; pojavljivali su se i opet nestajali poput tamnih sjenki.

Ken izvuče pušku iz toka o sedlu i položi je poprijeko na koljena, no već je idućeg trena upotrijebi.

Otimači stoke su ga primijetili. Dvojica njih pojahaše na začelje ukradenog stada i pripušaše.

Meci prozujaše u opasnoj blizini, a kad su kradljivci dobili pojačanje, Ken odustane. Nije htio postu-

pati lakomisleno; četvorica protivnika ipak je odviše. A da zapadne u nevolju, Laurent bi ostao bez pomoći.

Strelovito okrene konja i, duboko sagnut u sedlu, gotovo priljubljen uz konjski vrat, odjuri u smjeru odakle je maločas dojahao.

Pa ipak, izviđanje nije bilo uzaludno. U dvojici jahača koji su prvi pripucali Ken je prepoznao Goddarda i Marrinera. Dakle, otimačinu stoke i napad na Laurenta poduzela je Laredska banda.

* * *

Rančer je bio pri svijesti. Bilo je očito da se pokušavao pridici, ali da za to nije imao dovoljno snage. Ležao je potrbuške, zgrčen, licem u prašini. Dok ga je Ken okretao na leđa, stenjao je.

— Gdje ste bili, Honnore? — upita daščući.

— Pošao sam izvidjeti kamo gone otetu stoku. Otimačinu je upriličio Forest, zacijelo kao osvetu za prošlu noć. Prepoznao sam dvojicu njegovih ljudi.

— U kojem je smjeru gone?

— Na jug, prema Rio Grande.

— Dakle, vjerojatno u Meksiko... Da mogu sam goniti stoku, već bih ostvario brojne poslove. Eto, nedostaju mi jahači.

Ken počne shvaćati nezavidan položaj u kojemu se Laurent našao. Rat ga je lišio pomagača, a time i mogućnosti zarade. Goveda je bilo napretek, ali koristi od njih izvlačili su drugi.

Nije bilo vrijeme za takva razmišljanja. Podigao je ozlijeđenoga i pomogao mu da se nekako smjesti u sedlu; smeđi pastuh je bio dovoljno snažan da ponese i dva jahača.

Pri povratku na ranč Kenove su misli bile zaokupljene Laurentovom kćerkom. Pitao se kako li će ga ona dočekati.

• • •

Za povratak su utrošili čitav sat. Kad su ujahali u dvorište, djevojka je stajala na vratima kuće.

Shvativši što se dogodilo ocu, Sue ne ispusti ni glaska. Samo je naglo problijedjela, mišići na obrazima počeli su joj se trzati, a na plave oči kao da joj se spustila tamna koprena.

— Nije ništa strašno, malena! — promrmlja rančer.

Tako je tješio kćerku. Ken je čuo kako Laurent od muke škrguće zubima.

Grdno se namučio skidajući tu ljudinu iz sedla i noseći ga u kuću. Zajedno s djevojkom, koja mu je zdušno pomagala, položi Laurenta na postelju u njegovoj sobi.

— Kako se to dogodilo? — upita Sue.

Ken sliježe ramenima. Bio je zavidljiv snagom kojom se djevojka svladavala.

— Da me Honnor nije potražio, još bih bespomoćno ležao pod konjskim truplom! — reče rančer. — A zahvalan sam mu i zato što te spriječio da pođeš. Postupio je posve ispravno.

Sue obiđe oko postelje, priđe Kenu i zagleda se u njega. U njenim je očima bilo mnogo ženstvene topline.

Poslije nekoliko časaka sagnula se i pozabavila ocem. Dok mu je pokušavala svući čizme, Laurentovo se čelo orosi graškama znoja. Kako je pri svakom malo jačem dodiru

glasno ječao, ona napokon odustane.

— Ne vidim nikakvih vanjskih ozljeda... — šapne, a u očima joj se iznenada pojavi izražaj tjeskobe i strepnje — pa ipak, strahovito se plašim zbog tih njegovih bolova.

— Najbolje bi bilo da dođe liječnik!

— Da! Chil Vaughan... on ima praksu u Laredu... To je šest, sedam milja oдавde...

Iako ga nije zamolila riječima, Ken pročita molbu u njezinim očima.

— U kojem smjeru? — upita, krenuvši prema vratima. — Prošle sam noći krenuo u Laredo, ali prema svemu sudeći dobrobrano skrenuh s puta!

— Pojašite prema jugostoku i naići ćete na gradić. Ne možete ga mimoći.

Ken kimne i izlazi. Na dvorištu je stajao smeđu pastuh, još nerasedlan. Ken ga potjera u smjeru što mu ga je Sue označila.

VI

Kad se našao otprilike na pola puta, počele su se spuštati prve sjenke sumraka, a kad je stigao u grad, bilo je već gotovo sasvim zanoćilo; ispred kuća i saluna već su gorjeli fenjeri.

Na početku glavne ulice zastane. Natkritim nogostupima koračali su ljudi ulazeći i izlazeći iz saluna. Mnogi među njima nosili su na sebi vidne biljege, koji su rječito govorili o tome da su sudjelovali u nedavno završenom ratu: netko je mu-

kotrpno šepesao na nezgrapnoj drvenoj nozi, drugom je s hačketka visio prazan rukav...

Nitko se nije osvrtao na pridošlicu.

Nakon nekog vremena Ken se prene i pojaše lagano dalje, tražeći kuću Chila Vaughana. Našao ju je u srcu gradića.

Liječnik, onizak i gojazan čovjek nije pokazao veliko suosjećanje kad je Ken ušao i izgovorio:

— Stanu Laurentu je potrebna vaša pomoć, doktore! Trpi strahovite bolove. Hajde, krenite!

— Što se dogodilo?

Dok je Ken objašnjavao, Vaughan ga je spokojno promatrao. Dugogodišnja praksa učinila ga je krutim i neosjetljivim za patnje drugih. Pošto je bez osobite žurbe spremio torbu s instrumentima i dohvatio šešir, krenuo je u konjušnicu iza kuće. Četvrt sata poslije začula se škripa kotača, liječnik je izvezao kola na ulicu.

— Spreman sam — izjavi. — Naravno, neću biti tako brz kao vi...

Ken pogleda niz ulicu.

Tek je sada osjećao koliko mu sve što je proživio otežava kosti. Ni onih nekoliko sati sna nije ga bogzna koliko okrijepilo. Rijetko mu se kada dogodilo da osjeti tako neodoljivu želju za gutljajem oštra pića kao toga trenutka.

— Samo vi krenite, doktore! Već ću vas doći!

Vaughan kimnu i pucne bičem po hrptu konja. Ken, pak, priveza pastuha o gredu što je u tu svrhu bila postavljena ispred liječnikove kuće, pa najprije pođe u najbližu trgovinu i kupi duhan. Na putu prema obližnjem salunu zavije cigaretu i s užitkom uvuče prve dimove.

Salun u koji je ušao bio je ispunjen dimom, galamom i ostrim zadahom uznojenih ljudi.

Kod vratiju zastane, kako bi po najprije promotrio čitavu prostoriju. Takav je postupak za njega bio osnovno pravilo. Nalazio se na tuđem i nepoznatom tlu, pa je morao biti oprezan i budan.

Poslije nekog vremena progura se do tezge i naruči viski. Istrusivši piće nadušak, naruči još jedno. U trenutku kad je posezao za čašom, zapazi čovjeka koji se trudio da se što nenapadnije skloni iz njegova vidokruga.

Odmah napustivši mjesto kraj tezge, Ken ga sustigne i prepriječi mu put.

Licem u lice oba istodobno zastanu.

— Marriner... — procijedi Ken, a ruke mu se trznuše.

Ovo mu se lice bijaše nelzbrislivo usjeklo u pamćenje, baš kao i Goddardovo, Huffovo i Forestovo. Međutim, iznenađenje što je na toga čovjeka naišao upravo ovdje nadjača načas u njemu svaki drugi osjećaj.

I Marriner je nekoliko trenutaka stajao potpuno ukočen, a onda nešto u njemu živne i njegovo se lice izobličiti.

Zurili su jedan u drugoga tako napadno da je to pobudilo pažnju gostiju. Kao na neku zapovijed, svi razgovori utihnuše. Iznenađena tišina postade gotovo opipljiva. Disanje se doimalo nekako neprirodno glasno.

A onda se začu struganje užurbanih nogu. Prostor oko Kena i Marrinera se isprazni, a neki od prisutnih čak hitno krenu prema izlazu.

Ken polako stupi dva, tri koraka unazad, kako bi dobio bolji pregled, pa ispitivačkim pogledom zaokruži po oniskoj zadimljenoj prostoriji. Za njega je bilo životno važno da otkrije tko će između prisutnih stati na Marrinerovu stranu.

Ali nitko se ne pokrene. Nitko ne pokaza volju da se umiješa. Očito su svi znali što se prema i uzdržali se od uplitanja.

Ken vrati pogled na grubo lice nasuprot sebi, na užagrene oči i zločudno stisnuta usta.

— Tko bi pomislio... još danas poslijepodne... da ćemo se tako brzo ponovo sresti, ha?

Marrinerove oči sjevnuše divljačkom mržnjom.

— No, jeste li Laurentovu stoku smjestili na sigurno? — nastavi Ken. — Možda ste je već i prodali?

Odmjetnik duboko udahne.

— Idite do vrata s tim svojim pitanjima! — promrsi nevoljko. — Uopće ne znam o čemu govorite!

Njegove oči zatreptашe; od bijesa ili od zaprepaštenja, teško je prosuditi. Gotovo neprimjetno, njegova ruka klizne naniže, prema boku o kojem je nosio korice s revolverom.

Ali Ken to primijeti.

— Neću se nimalo ustručavati ako moram pucati! — U njegovu glasu čula se neumoljiva odlučnost. — Pokušajte samo dotaći oružje, pa ćete se uvjeriti da to nije prazna prijetnja. Međutim, bio bi red da prije toga lijepo naglas ispričate gdje smo se i kako prvi put sreli! Kladim se da će to svakog pojedinog od ovdje prisutnih silno zanimati!

Marrinerove duboko usađene oči postadoše nemirne. Debele se usni-

ce časkom razjapiše, pokazujući niz požutjelih zuba, da bi se odmah zatim opet stisnule u tanku crtu.

— Nemam ni o čemu pričati! — zareža promuklo. — Gubite se!

On pročisti grlo... zazvučalo je to kao graktanje... i skrene pogled, jer više nije mogao podnositi Kenov pogled.

— O čemu je riječ, neznatice? — upita jedan glas postrance od Kena. — O čemu bi nam to Hunk Marriner imao pričati što bi nas trebalo posebno zanimati?

— O mnogo čemu! — Ken nije skrenuo pogled, već je dalje držao Marrinera na oku. — Na primjer, kako otima stoku, i kako napada miroljubive ljude. Danas poslijepodne na redu je bio Stan Laurent. K njemu se upravo morao uputiti doktor Vaughan.

U prostoriji se začu uzbuđeno disanje. Netko sočno prokune.

Marrinerovo se čelo iznenada orosi krupnim kapima znoja.

— Laže! — poviče. — To je prokleta laž!

Od straha njegovo lice posta pepeljastosivo i upalo.

U tome se trenutku Kenu učini da pred sobom vidi izmučena lica Rima Haskell i Basha MacNotta. Teške je ratne godine proveo zajedno s njima i rijetko je kada susreo ljude hrabrije od njih. Marrinerov kukavni strah pobudi u njemu očajnički bijes.

— Ako stranac laže, onda ga ustrijeli, Hunk! — dobaci jedan od ljudi koji su stajali duž zidova saluna i čekali što će se zbiti.

— Tako mi svega, to ću i učiniti! — izgovori ovaj, sada već čvršćim glasom.

Iznenada, Marriner potegne revolver i napne oprugu udarača. Metalni zvuk zupca resko zapara tišinu koja je zavládala nakon njegove prijetnje.

Ken Honnor je sve vrijeme pomno motrio protivnikove oči. Gnjevni bljesak koji je u njima sjevnuo najavi mu zlikovčevu odluku prije no što je ovaj i pomaknuo ruku. Marrinera to liši prednosti koja u svakom dvoboju odlučuje o ishodu.

Davno usvojenom munjevitom kretnjom Ken dohvati drveni držak kolta, potegne oružje iz korica i uperi ga na protivnika. Još dok je izvlačio revolver, kažiprst se našao na obaraču, a palac je zatezao udarač.

Mal'ne iste sekunde, uopće svjesno ne nišaneći, opali. Bio je unaprijed siguran da će pogoditi.

Prasak ispuni prostoriju i pobudi dojam da će raznijeti tanke drvene zidove. Oblak jetkog barutnog dima počeo se polako uzdizati prema svjetiljci.

Mada je Marriner potegnuo prvi, njegov hitac prasne djelić sekunde kasnije. Zrno se uz škripu zabije u pilovinom posuti brodski pod, jer je njegova ruka u tome trenu bila već klonula.

Usljed siline kojom ga je pogodio Kenov metak, Marriner otetura dva, tri koraka unatrag, a onda pokuša još jednom opaliti. Ali više nije imao snage da podigne revolver. U idućem trenutku noge ga izdaše i on padne na koljena.

Ken ponovo napne oprugu udarača.

Odmetnik je sekundu, dvije klečao i micao ustima pokušavajući izgovoriti psovku, a onda se skljkao

potrbuške. Desnica mu ostade savijena pod tijelom.

Bio je mrtav.

Ken Honnor je stajao na istom mjestu, nepomičan i uspravan, a njegov je pogled kružio redom po ljudima. Vrebao je na bilo kakvu kretnju, no nitko se i ne pomakne. Nitko ne izgovori ni riječi.

S ulice odjednom dopru žustri koraci i Ken se povuče u mrtvi kut pokraj vrata.

— Rekao sam istinu — počne govoriti posve tiho, a ipak, njegov glas ispuni prostoriju do posljednjeg kutka. — On i ostali lupeži Forestove bande imaju na savjesti moja dva druga. Zbilo se to prošle noći. A danas poslijepodne dali su se na otimačinu Laurentovih goveda. Rančer je prepoznao Marrinera. Pitajte njega, ako ne vjerujete meni koji sam vam nepoznat!

Uto u salun nahrupiše dva muškarca, ali hitro zastanu čim su ugledali Kenov revolver.

Uzmičući natraške, Ken iziđe na ulicu i potrči natkritim nogostupom, kako bi što prije dospio do konja. Iz sedla se još jednom osvrne i pogleda da li netko kreće za njim, no vidje samo kako se vrata lagano njišu amo-tamo.

Upravi konja na sredinu ulice i oštro ga podbode. Već na prvom uglu zakrene ulijevo, kako bi se uklonio s područja koje se moglo pokrivati pucnjavom iz saluna. No usprkos tome, osjetio se sigurnim tek onda kad mu je gradić ostao za leđima a on uronio u gustu tamu.

Dok je jahao prema ranču Laurentovih, razmišljao je o posljedica-
ma okršaja s Hunkom Marrinerom

i o tome što je iz toga okršaja izašao kao pobjednik.

Odjednom ga saletješe najoprečniji osjećaji, i on zaustavi konja. Naslonjen na jabuku sedla, razmišljajući i važući kakvu odluku da donese, buljio je u tamu u kojoj su se gubili obrisi krajolika.

Nije nimalo likovao, niti je osjećao zadovoljstvo zato što je jedan od MacNottovih i Haskellovih ubojica mrtav. U njemu nije bilo ni traga takvim osjećajima; naprotiv, bješe obuzet posljedicama tih hitaca što ih je ispalio u Laredu.

Time je započeo nešto što se neće moći zaustaviti. To što se Marriner smio slobodno kretati u gradu bilo je vrlo značajno i pokazivalo je da taj lupež ima i drugih prijatelja osim onih koji jašu pod Forestovim vodstvom i koji s pašnjaka kradu tuđu stoku.

Obuzet saznanjem da za njega neće biti sigurnosti dokle god bude u ovom kraju, Ken je nekoliko trenutaka bio u velikoj napasti da okrene konja i da ga svom brzinom potjera put zapada.

Nakon toga što je dugotrajni rat završio, on je čeznuo jedino za smirenjem i spokojem. Ostane li ovdje, kob će mu donijeti nove borbe u kojima, ovako sam, ne bi imao čak ni bogzna kakve izgleda.

Pa ipak, trenuci iskušenja minu i on podbode konja i produži u prvotnom smjeru... prema ranču Laurentovih.

Nasilu je potisnuo misli o tome kako bi se lako moglo dogoditi da zaglavi i njihovo mjesto zauzeše misli koje su se vrtjele oko Sue Laurent.

• • •

Stigao je na ranč kad se Chil Vaughan, koji je završio svoj posao, već spremao na odlazak. Dok je ispred trijema silazio s konja, kućna se vrata otvore, a u žučkastom snopu svjetla pojave se Sue i liječnik.

Ken začu kako liječnik govori:

— Potrajat će to najmanje tri do četiri tjedna. Znam, za njega je to pravi pakao... ali takve ozljede ne prolaze za dan, dva.

— Zaboga, tri do četiri tjedna?! — usklikne Sue. — Što će dotle biti s rančem?!

Vaughan sliježe ramenima.

— Ja sam liječnik, gospođice, a ne rančer, pa umijem davati savjete samo bolesnicima i ranjenicima.

Izgovorivši ovo, on siđe niz drvene stuba i popne se na kola, a Sue je stajala i gledala za njim.

Kad je liječnik potjerao kola, Ken joj priđe. Podigla je glavu i pogledala ga.

— Sve sam čuo — poluglasno će Ken. — Bit će to mučno vrijeme i za vašeg oca i za vas.

Djevojka snuždeno kimne.

— Doista ne znam kako ćemo!

— Ja bih, možda, znao rješenje...

— Da? — dahne ona, a u pogledu joj bljesne očekivanje.

Slušajući djevojčino ubrzano disanje, Ken se sjeti žena koje je nekoć poznavao. Među ženama postoje razlike koje nitko ne bi umio objasniti. Ponekad su dovoljni jedan pogled, jedna riječ, da budu različite ili neka tajanstvena osobenost kojom su neke obdarene a druge nisu.

Sue Laurent je u njemu probudila nježnu čežnju i to bješe razlog zašto nije odjahao put zapada.

— Ako hoćete, preuzet ću posao što ga je dosad obavljao vaš otac.

— Pa, zar niste naumili vratiti se u Lenox?

Ken kimne.

— Jesam! Ja sam odande i sve do početka rata živio sam ondje. Međutim, u Lenoxu nitko me ne čeka.

— Pa... ako je tako...

Zašutjela je i rukom prešla preko kose. Ken shvati da je zbunjena. Očito, nije znala što bi rekla, no on je osjećao da joj je pao kamen sa srca.

Sue se skloni s vrata i reče:

— Uditel! Priredila sam večeru. Zacijelo ste gladni poslije tog dugoga dana. Od zajutarka je prošlo mnogo sati.

On se nasmiješi.

— Doista, dobro bi mi došao čestit zalogaj!

Dok je ulazio u kuhinju, njihova se ramena dodirnuše. Taj ga kratki dodir silno uzbudi, kao da je osjetio električni udar, a činilo se da i Sue doživljava isto, jer se čitavim njezinim licem razlilo žarko rumenilo.

— Honnore! — začuo se iz jedne od stražnjih soba ispaćeni Laurentov glas. — Jeste li to vi, Honnore? Htio bih s vama razgovarati!

Sue pohrli prva i kako bi pred Kenom sakrila rumenilo na obrazima, nadnese se nad očevu postelju.

— Gospodin Honnor nam je ponudio da ostane ovdje sve dotle dok ne bude opet mogao obavljati poslove! — reče brzo.

Rančer je ležao zavaljen u jastuke. Pokraj uglavlja gorjela je svjetiljka. Njezina svjetlost je padala na njegovo od bolova iskrivljeno lice.

Pokušao se nasmiješiti, no to ispadne vrlo jadno. Međutim, u očima mu se moglo pročitati olakšanje i zadovoljstvo.

— Upravo sam vas namjeravao

to zamoliti, Honnore. A kad ste se već sami ponudili... Pa, tri ili četiri tjedana za vas možda i neće biti mnogo...

— Bit će mi vrlo drago da ovdje boravim. — Ken letimično pogleda djevojku.

Još su nekoliko minuta razgovarali, a onda Sue dade Kenu znak i on pođe za njom u kuhinju.

Djevojka prostre stol i posluži ga. Dok je ulijevala vruću kavu, promatrala ga je kao da istražuje njegovo lice. Kad je podigao glavu i upitno je pogledao, ona šapne:

— Nekako ste se promijenili... drukčiji ste nego što ste bili jutros. Zar se nešto u gradu dogodilo? Naravno, ne morate mi reći, ali... postoji li razlog zašto ste stigli poslije liječnika?

Zadivili su ga djevojčin istančani nagon i dar opažanja, ali ljutilo ga je što je dopustio da njegova razmišljanja o onome što se dogodilo budu tako uočljiva.

— Da, postoji razlog!

— Smijem li ga saznati?

Njegovo se lice zategne, a svjetlost iz svjetiljke istakne svu oštrinu crta njegova lica.

— U gradu sam naišao na jednog čovjeka... na jednog od Forestovih razbojnika... kojega sam danas poslijepodne vidio kad su otimali vašu stoku.

— Da?!

Zausti da još nešto upita, ali — zacijelo prema izražaju njegovih očiju — shvati što je doživio i gotovo prestane disati.

Ken vidje kako joj podrhtavaju usne. Međutim, svladala se. Njezine se ruke smiriše.

— Kakva strahota! — prošapće. — Rat se, znači, nastavlja, samo na

drugi način... Bojim se da će takve prilike podulje potrajati.

Ken nije znao što bi na to odgovorio. Odmakne stolicu i ustane.

— Konj je još pod sedlom i uzdama — reče otvarajući vrata prema trijemu. — Posve sam zaboravio na nj. Treba li usput još štogod obaviti?

— Ne, ne treba, hvala!

Ken odvede pastuha do obora i polako ga rasedla, a onda pusti da se pridruži ostalim životinjama. Pošto je za sobom zatvorio vrata na ogradi, još je neko vrijeme stajao u mraku.

Iz kuhinjskog prozora na dvorište je padala blaga žućkasta svjetlost. Iza prozračnih zastora s vremena na vrijeme naziralo se gibanje vitke pojave. Sue je raspremala stol i poslovala oko štednjaka.

Kenove se misli vrate dvadeset i četiri sata unatrag. Još dan ranije nije ni znao da taj ranč i postoji. Bash, Rim i on bili su zaokupljeni posve drugim brigama. Sada su, pak, njegova dva druga nestala, a njemu je rasvijetljen prozor rančerove kuće dočaravao osjećaj doma.

S pasišta muklo odjekne konjski topot, a malo zatim jedan čovjek ujaše u dvorište, zaustavi konja ispred kuće i tihim glasom zovne djevojku.

Prisjetio se Vica Langdona, koji je izrazio želju da se te večeri nađe sa Sue. Vidjevši djevojku kako izlazi na trijem, u Kenu se iznenada probudi osjećaj silno nalik ljubomori.

Polako krene prema kući. Stigavši bliže, prepozna muškarčev glas. Bio je to doista mladi Langdon. Međutim, činilo se da djevojka nije obradovana njegovim dolaskom, jer ga je presjekla usred riječi.

— Ne, neću doći, Vic! — rekla je prilično oštro. — Moj otac je povrijeđen i može me svakog časa zatrebati. Uostalom, i da nije tako, mogao si si uštedjeti trud. Već sam ti jutros rekla da ne dolaziš.

— Pa valjda to nisi mislila ozbiljno?!

— Jesam, dabome!

Mada je bio svjestan da to nije pristojno, Ken stupi iz mraka u osvijetljeni dio dvorišta. Nagonilo ga je nešto neodređeno i njemu samome neobjašnjivo.

Začuvši škripu koraka, Langdon se munjevito okrene u sedlu. Izraz njegova pravilnog lica naglo se promijenio, a oči se stisnu u uske proreze.

— Ovo je Ken Honnor, a ovo je Vic Langdon! — predstavi ih Sue. — Gospodin Honnor će ostati u nas dok se moj otac ne oporavi.

— A, tu smo dakle! — prosikta Langdon, pa žestoko trgne uzdama i okrene konja. — Možda ćeš ubrzo zažaliti što si me odbila zbog ove protuhe. Sue!

— Glupanel! On... — zausti srdito djevojka, no Langdon odjuri i ne saslušavši je.

Ken shvati što je mladića nagnalo na tako gnjevni postupak. Ali, u onom trenutku u kojem su im se ukrstili pogledi, Ken je spoznao nešto od prvog susreta Vic Langdon mu je postao neprijateljem.

* * *

Topot Langdonova konja je zamro, a oni su i dalje stajali na dvorištu: Ken ispod ograde trijema pogleda djevojku na trijemu. Kad je podigao glavu prema njoj, ona progovori:

— Baš je glupan! — promrmlja više za sebe, vrteći glavom. — Ot-

Kad pamtim, živi u dubokom uvjerenju da se moram zanimati za njega, i to zato što je njegov otac vlasnik najvećeg ranča u ovome kraju i što vodi glavnu riječ u Laredu.

Bilo je očito kako čeka da Ken uđe u kuću. Međutim, on je samo zamoli da mu dade svjetiljku. Na njezin upitni pogled objasni joj:

— Želio bih sebi urediti kutak u nastambi za družinu. Fenjer i koji gunj posve mi je dovoljno. Dok sam bio u vojsci, često nisam imao ni toliko.

Ona časkom razmisli o prijedlogu, ali joj se nije svidio i predloži drugo rješenje.

— Radije se smjestite u sobu u kojoj ste danas spavali. Baraka je suviše dugo nenastanjena. Hajde, uđite!

Ne sačekavši odgovor, djevojka uđe. Ken pođe za njom i zatvori vrata. Okrenuvši se k štednjaku, ona uze ponovo poslovati, a on se zagleda u nju.

Svjetlost se poigravala na zlatasto kosi. Ugodna djevojčina pojava ispunjavala je čitavu tu jednostavno uređenu prostoriju i toplinom, i kao da joj je davala poseban ugođaj.

Odjednom se ona okrene: vjerovatno je osjetila njegov uporni pogled.

— Taj Langdon... ima li on neka prava na vas? — upita Ken, izlaskujući nesvjesno naglas pitanje što ga je toga trenutka zaokupljalo.

— Ne, nema — šapne ona. — Međutim on je uvjeren da ima, i zato je vrlo osjetljiv na sve što je u vezi sa mnom. No, zašto pitate?

— Siguran sam da će on kad-tad pokušati na meni iskaliti bijes. On se na mene strahovito razljutio.

— Pa... nekako ćete to podnijeti!

— O, sigurno! Teže bih podnio kad biste mi vi zamjerili što sam se umiješao.

Sue prekriži podlaktice. Njezine su ruke bile tanane ali čvrste, lagano potamnjele od sunca. Imala je privlačne pune i sočne usne, koje u tome trenutku stadoše neprimjetno podrhtavati.

Oboje poštješe, a taj muk među njima postade... opasan.

Njegovo lice poprimi neprimjetno zategnut izražaj, a u očima mu se pojavi zapretano uzbuđenje.

Primijetivši to, ona se odmakne od njega.

— Laku noć! — dahne i prijeđe žurno na suprotni kraj prostorije.

Ken duboko udahne i polako pušta zrak iz pluća.

— Laku noć! — odvrati.

Poštujući djevojčinu suzdržanost, izađe iz kuhinje. Stigavši do svojeg ležaja, razodjene se u mraku i legne.

VII

Kad je idućeg jutra izišao na trijem, u kući je još vladala potpuna tišina. Tek kad se počeo umivati na bunaru, začuje djevojčin glas.

— Evo sapun i ručnik! — dovikne mu. — Možete se poslužiti i očevom britvom ako želite.

On joj zahvali, pa pođe do kuće i uzme ponuđene predmete.

Pošto se umio i obrijao, krene u ophodnju. Prvo jutarnje svjetlo još ne bješe nadvladalo posljednje noćne sjenke. Zrak je bio svjež i ugodan.

Iz navike je Ken usput provjeravao ima li kakvih tragova, pa nađe samo otiske sitnijih životinja, i to ga umiri.

Kad je na djevojčin poziv došao na zajutrak, ona se vidno iznenadila ugledavši ga bez onih neurednih danima starih čekinja, ali ne reče ništa. S vremena na vrijeme ga je pogledavala, a u tim pogledima nije bilo ničega što bi ukazivalo na to da joj se on ne sviđa.

Ken pokaže na vrata za kojima je ležao Stan Laurent i upita:

— Kako mu je?

Djevojka već bješe zbrinula oca.

— Noć je proveo razmjerno mirno. Više se zasad ne može reći!

Poslije zajutarka, Ken osedla smeđeg pastuha i krene na pašnjake. Jahao je gotovo dva sata naokolo. Vidio je mnogo goveda s Laurentovim žigom i ocijenio da ih ima najmanje tisuću.

— Bilo ih je oko tri tisuće! — reče Sue trpkao kad joj je počeo govoriti o tome. — Nastavi li se tako, ubrzo ćemo ostati bez ijednog goveda.

Ken zavije cigaretu. Pripaljujući je, odgovori vrlo ozbiljnim glasom:

— Učinit ću sve da vaše stado ne bude i nadalje desetkovano.

— Budete li kadri bilo što učiniti... ovako samil!

Iako je bilo očito da se pouzdaje u njega, djevojčin glas nije odavao mnogo nade.

Ostatak dana Ken je proveo obavljajući prijeko potrebne popravke.

Idućeg dana odlučio poći na ophodnju, sve do granica Laurentovih pašnjaka. Kad je izjahao iz dvorišta, Sue je još dugo gledala za njim.

Jahući tako, sva odlutala pojedinačna goveda na koja je nailazio pritjeravao je najbližoj većoj skupini životinja.

Nešto prije podneva primijeti dim. Nesumnjivo bješe da potječe od logorske vatre. Položivši pušku spremnu preko koljena, odmah pojaši u tome smjeru.

Već je iz daljine uočio skupinu ljudi koji su se vzmali oko vatre, gdje se kuhala hrana. Kako na tome zemljištu nije bilo nikakva pogodna zaklona, odlučio je izravno jahati k logorištu.

Kad je stigao bliže, ljudi se strčase. Jedan od njih pođe mu u susret, držeći ruku spremnu ponad drška revolvera.

— Tražite li, možda, posao? — upita pretražujući sumnjičavim pogledom obzorje u smjeru iz kojeg je naišao Ken.

Bio je to visok plećat čovjek s licem otvorena, ali tvrda i odlučna izraza. I ostali u logorištu bili su njegova kova.

Ken zaniječe glavom. Promotrivši u blizini okupljenu stoku, vidje da gotovo sva goveda imaju Laurentov žig.

Njegovo držanje odmah postane kruto.

— Ne tražim posao, već stoku! Prvenstveno onakvu koja... kao ova ovdje... ima na sebi određeni žig. Ja, naime, radim za čovjeka kome ova goveda pripadaju!

Pogled čovjeka koji mu bješe došao u susret postane oštiji.

— Tko ste vi?

— Zovem se Honnor, ali to nije važno. Mnogo važnije je nešto drugo... prema svemu sudeći ovu stoku naumili odvesti.

U međuvremenu su se svi ljudi malo-pomalo okupili oko njih. Njihovo držanje posta prijetee.

— A ja se zovem Paltsit! — reče čovjek isturivši prkosno donju vilicu. — Pa dobro, mi ćemo ovu stoku odvesti, Honnore. Imate li što protiv? Ja sam ta goveda kupio i pošteno platio ljudima koji su ih pohvalili na slobodnom prostoru.

— Ona su žigosaŋa!

Kena obuže žestok gnjev. Nije nimalo sumnjao u ono što mu je Paltsit rekao, jer taj čovjek nije izgledao kao kradljivac stoke. Međutim, ono što je naumio, ipak je bilo ravno krađi.

Paltsit aliježe ramenima.

— Pa jest, neki su primjerci žigosani, pa što onda? Možda su žigosani još prije rata... otkud znam! Znam samo da sam ih platio sedam dolara po komadu.

— Upustili ste se u posao s otmičarima stoke! S kradljivcima i... ubojicama! Među ovim govedima ima jednogodišnjaka koji, sasvim očigledno, prije rata nisu ni postojali. A ipak, i oni nose oznaku: u krugu upisano slovo L!

Paltsit zaokruži pogledom po svojoj družini. Držanje ljudi postalo je još zlokobnije. Na njihovim licima jasno se čitalo za što su raspoloženi.

Iako mu je preko koljena ležala spremna puška, Kena iznenada podiđe osjećaj nelagode. Shvatio je da se upustio u veliku pogibelj, a shvativši i kakav bi gorak završetak čitav slučaj za njega ovako samoga mogao poprimiti, proživi mučan trenutak.

Znao je da mu nema druge i da mora ići do kraja, a s obzirom na brojčanu premoć Paltsitove druž-

ne, unaprijed je odbacio svaku nadu.

Šutnja je postajala sve zlokobnija, napetost je rasla. Paltsit uzma- kne korak-dva. Zglobovi na njegovoj desnici se zabjelasahu.

Iz pozadine se javi jedan od ljudi koji su do tada šutke stajali.

— E pa, Wade, mi čekamo na tvoj znak! Kradljivci stoke i ubojice... nijedan od nas neće trpjeti da bude strpan u isti koš sa takvimal No, što ćemo s njim?

Kenovi se živci napeše do krajnosti. Ovi su ljudi, očito, bili vični rješavati teškoće na vlastiti način, a njegovi izgledi u obračunu s njima bili su silno maleni. Iako je osjećao strah u duši, on to ne pokaza.

Na Paltsitovom licu zaigra izazovan osmijeh.

— Što ćemo s njime? Ništa, ako... okrene konja i odjaše! — odgovori preko ramena, ne okrećući se.

Zatim se opet obrati Kenu, a glas mu zazvuči odrješito i neopozivo.

— Slušajte me dobro, Honnore: ja isporučujem meso vojsci i kupujem ga tamo gdje ga mogu dobiti po prihvatljivoj cijeni. Plaćam sedam dolara po govedu, a ta ponuda važi i za tog vašeg Laurenta ili kako se već zove. Sve ostalo što ste napričali uopće me ne zanima. A sada će biti najbolje da odjašete!

Ken se ugrize za usnicu. Teško se mirio s tim da je prinuđen progutati taj poraz. Ali u položaju u kojem se našao, nije bilo druge mogućnosti.

On nevoljko okrene konja. Nijedan od Paltsitovih jahača ne učinil ništa da bi ga u tome spriječio. Ipak po njihovim licima zaključil da se osjećaju zakinuti za nekoliko tre-

nutaka grube zabave. On stisne zube i potjera konja, vraćajući se po vlastitom tragu.

Prevalivši otprilike dvije milje, ugleda jednog jahača koji mu je dolazio u susret. Zaustavi konja, pripremi pušku i pričekaj.

U prvi mah je bio uvjeren da je to netko od Paltsitovih ljudi, no onda prepozna Vica Langdona.

Dojurivši poput vjetra, Langdon neobuzdanom kretnjom zaustavi konja i zabulji se u Kena.

— Baš sam poželio susresti s vama, Honnor! — lane umjesto pozdrava. — Tako mi svega, od sinoć ne mislim ni na što drugo!

— A što vas tišti?

Langdonovo se lice izobličilo. Njegove su oči sijevale ubojitim pogledima. Ken shvati da ga taj čovjek, zbog Sue Laurent, mrzi kao najljućeg protivnika.

— Maločas sam bio kod Sue. Ona me je i opet otpravila, a krivnju za to snosite vi!

U neko drugo doba Ken bi se možda nasmijao mladićevu ljubomornom ispadu, no sada mu nije bilo do smijeha. Gnjev što je u njemu kipio još od susreta s Paltsitom iznenada provali.

— Prava ste bena, Langdon! — otpovrne otresito. — Idite k vragu, ili bolje, idite k svojem... tatici! Možda će on vaše tužaljke saslušati s više razumijevanja!

Toga trena u Langdonu kao da nešto pukne, a to se zbije iznenada i bez ikakva prethodnog znaka koji bi Kenu poslužio za upozorenje.

U provali bijesa, Langdon muklo krikne, sagne gornji dio tijela sasvim duboko k vratu konja i zabije životinji ostruge u slabine. Konj zar-

že od boli i prepasti, propne se i pojuri ravno na Kena.

Osjetivši kako čitavim tijelom njegova pastuha prolazi uplašeni drhtaj, Ken ga naglim trzajem uzde povuče u stranu, kako bi izbjegao sudar. No to mu samo uspije donekle. Životinja se spotakla pa se nije dovoljno brzo odmaknula.

Dva konjska tijela sudare se svom silom. Pastuhu popuste noge, on se sruši i prekobitne. Ken je ipak stigao izvući noge iz stremena. U idućem djeliću sekunde bude odbaćen. Poletio je preko konjskog vrata, tresnuo na zemlju i otkotrljao se kroz travu, napola omamljen od siline udarca.

Došavši teškom mukom k sebi, nekako se osovi na noge.

I Langdon bješe sletio s konja, ali je brzo skočio i navalio na protivnika.

Kako bi se obranio od tog bjesomučnog napada, Ken podigne ruke. Istog trena uoči kako mu se pruža prilika da potegne revolver.

U prvi mah osjeti poriv da to i učini, no odmah zatim se sabere. Osjetivši kako u njegovoj nutrini raste nešto zlokobno i mračno, on se užasne. Suviše se toga jutra skupilo u njemu i sada je osjećao neodoljivu potrebu da iskali sve ono što je tako neobuzdano tražilo oduška.

Langdon je očito proživljavao isto. Krvlju podlivenih očiju, mladić se bjesomučno zaleti i zamahne.

Bio je za djelić sekunde brži. Silina njegova napada odbaci Kena. Ovaj se prevali, no odmah privuče koljena te zabije Langdonu potpetice čizama u trbuh.

Bio je to pun pogodak. Langdon vrisne, teturajući tamo-amo napola omamljen. Iz nekog iskonskog nagona Ken prijede u navalu. Njegovi su udarci padali poput tuče, točno pogađajući u metu.

Protuobrana njegova protivnika postajala je sve slabija. Ken vidje kako su mladićeve ruke klonule, a koža mu postaje pepeljastosiva.

Pa ipak, prestao je tek onda kada je protivnik, bez daha i raskrvarenih usnica, ležao na zemlji.

Langdon je bio gotov. Mogao je samo još mrmljati kletve na Kenov račun.

— Prokleti da ste, Honnor! — škrgutao je, valjajući se po zemlji. — Ovo vam nikada neću zaboraviti! Kad se idući put sretnemo, ubit ću vas!

I nesvjesno, njegova se ruka maši revolvera. Ken zakorakne i topne ga petom po podlaktici, tako snažno da Langdon bolno krikne. Odrješitom kretnjom Ken mu izvuče oružje iz korica, pa se opet odmakne.

Njegov bezumni bijes splasne. Smirio se i više nije ništa poduzimao protiv Langdona.

— Ustanite! — zapovijedi mu samo, uklanjajući metke iz bubnja mladićeve revolvera. — Uzjašite, ljubomorni glupane, i nestanite s ovog pašnjaka! Sue Laurent zacijelo ima razloga što se tako ponaša prema vama.

Nesigurnih kretnji i teturajući, Langdon ustane, prijede rukom po licu i otvori usta da bi nešto odgovorio, no bol koju je pri tome osjetio ušutka ga. S usnica mu prokulja krv i slije mu se niz bradu. Njegov je pogled bio staklast; Kenovi udarci ga bjehu dotukli.

— Uzjašite! — ponovi Ken.

Pošto je povraćao, Langdon dohvati uzde, napipa nekako stremen i, primivši se grčevito za jabuku na jedvite jade uspuže na sedlo.

Ken mu dobaci ispražnjeni revolver.

— De, brže! Krenite već jednom!

Prema Langdonovu ponašanju, Ken shvati da mu je nanio prvi ozbiljni poraz u njegovom životu. Ali, isto tako i spozna da time među njima ništa nije riješeno. Čak i sada, bliži nesvjestici no bilo čemu drugome, mladić se kolebao, razdiran između razboritog opreza i žarke želje za osvetom.

Ken to brzo presiječe: skinuvši šešir, udari njime Langdonova konja po sapima. Životinja resko zarže i odjuri.

Još je nekoliko časaka Ken stajao, a onda pride pastuhu i uzjaše. Osjećao se olakšan, oslobođen.

Dok je jahao, Kena obuze zabrinutost. I što je bio bliže ranču, zabrinutost je postajala sve veća.

Pošto je pastuha odveo u obor, pođe k bunaru i umije se. Nagnuvši se nad bunar, vidje odraz svog lica u vodi. Na njemu su se vidjeli tragovi Langdonovih šaka.

Iznenadeno opipa kožu. Obrazi su mu bili ozlijeđeni, a iza lijevog uha naiđe na palac dugačku razjapljenu ranu.

Oprezno je isprao rane, o kojima sve dotad nije imao ni pojma. Nikako se nije mogao prisjetiti kako ih je primio. Tek sada u dodiru s vodom počеше ga peći.

Kad je ušao u kuću, Sue ga uplašeno pogleda. Njezino pravilno uzvijene obrve se namrštiše.

— Zar vas je zbacio konj? — upita, prilazeći da bi bolje pogledala njegovo izudarano lice.

On zanijeće glavom.

— Imao sam mali obračun — odvratila — ali ovoga puta samo šakama.

Djevojka razmisli iz kojeg je smjera dojahao. Odjednom na njezinom se licu odrazi duboko zaprepaštenje.

— S Vicom? — upita stisnuta grla.

U prvi mah Ken htjede zaobići izravan odgovor, no uvidje da nema smisla lagati.

— Pa jest, s Langdonom. Rekao je da upravo dolazi od vas, a način kako ste ga otpravili mora da ga je obezglavio. Tvrdio je da sam za sve ja kriv!

Ona podigne ruku i dotakne ozlijeđeni obraz, ali je već slijedeće sekunde spusti, kao da se opekla, te brže-bolje prekriži podlaktice na prsima. Njezino je lice bilo napola raznježeno a napola ljutito.

— Ah, vi... muškarci — promrmlja. — A kako je prošao Vic?

— Čini se da je pobrao više odevotina od mene.

Njezin upit o Langdonu ga ojadi, i zato odgovor ispadne grublji no što je to i sam htio.

— Ako imate toliko osjećaja za nj, zašto ste ga onda otpravili? Da niste postupili tako, nas se dvojica ne bismo susreli!

Očekivao je da će mu žestoko odgovoriti, ali ona se šutke okrene od njega. I zato mu promakne osmijeh koji je odjednom zatitrao na njezinom licu.

U tome ga trenutku iz sobe pozva Laurent i zamoli da dođe k njemu. Ken se odmah odazva i tako dokra-

ja propusti priliku da vidi djevojčin osmijeh.

Rančer je izgledao bolje no prethodnog dana. I bolovi su ponešto popustili, osobito ako se nije micao.

— Sue mi je rekla da ste izjahali na pašnjake, Honnor. I, što ste zatekli? — upita.

Dok se vraćao, Ken bješe odlučio ozlijeđenom rančeru prešutjeti susret s Paltsitom i njegovom družinom. Međutim, sada se predomisli.

Slušajući izvještaj, Laurent je stiskao usta. Njegove oči poprimiše snužden izražaj.

— Možda se to događalo i ranije a ja to nisam primjećivao — reče. — Jedan čovjek, sam, nije kadar nadzirati sve pašnjake koji pripadaju ranču. Gadena stvar... na takav način malo-pomalo izgubiti svel

— Zašto ne zatražite zaštitu zakona?

Laurent se nasmije... trpko i s prezirom.

— U Laredu bi morao obitavati šerif no od početka rata tamo nema ni šerifa. U Laredu postoji zakon samo još na papiru, i nitko ne mari za nj!

Ken se zamišljeno zagledao u svoje ruke. Začuvši iza sebe šušanj, naglo se okrene.

Na pragu je stajala Sue. Prema izrazu lica djevojčina shvati da je čula svaku njihovu riječ.

Laurent, koji je to također dokučio, promrmlja nevoljko:

— Nije trebalo da to čuješ, male-nal! Sada će te moriti još veće brige no što ih ionako već imaš!

Nije odgovorila. Stajala je, očito razmišljajući o nečemu tako napeto da je nesvjesno grickala usnu. Na-

kon poduže šutnje, kako se činilo, donijela je odluku.

— Objedovat ćemo, oče — progovori napokon — a zatim ću odjahati u grad. Sa mnom može i Honnor. Ti si ovdje prilično siguran, pogotovo ako ti je revolver nadohvat ruku. Nekoć smo u Laredu imali prijatelje... možda nas nisu zaboravili.

Laurent turobno odmahne rukom.

— U ovim vremenima svatko brine o sebi. Uopće ne računam na nekadašnje prijatelje.

— Valja pokušati. Ako nikoga ne zamolimo da nam pomogne, ne možemo pomoć ni očekivati.

Sue je uporno ostala pri svome naumu i nije se dala odvratiti od njega. Pošto su objedovali, ona se spremi za polazak u grad.

Laurent još jednom pozove Kena.

— Ne mogu je silom zadržati, Honnor — reče mu. — Potaknuta je dobrim pobudama, a u pitanju je ranč što će ga jednom naslijediti. Pripazite na nj! Odavno nije bila u Laredu, pa i ne sluti u što se taj grad prometnuo!

Ken kimne. Dohvativši stolac preko naslona kojega je visio remen s Laurentovim revolverom, primakne ga bliže k postelji. Zatim izađe i osedla konje.

Malo zatim odjahali su s ranča.

Kako putem nisu mnogo razgovarali, Ken se udubio u razmišljanje. A misli su mu se ponajviše vrtjele oko djevojke koja je jahala pokraj njega. Njezina tako prisna blizina izazivala je u njemu osebujuć osjećaj.

Međutim, onoga časa kad su stigli do prvih kuća, njegove misli naglo skrenuše na druge stvari.

XIII

Bilo je rano poslijepodne. U ovo doba dana u gotovo svim gradovima što ih je Ken posjetio vladalo je mrtvilo. Život bi u najviše slučajeva počeo tek uvečer, kad su se muškarci vratili s pašnjaka i poslije teškog i napornog dana potražili malo razonode.

Pa ipak, tišina na koju je sada naišao bila je čudna, neprirodna i upravo prijeteca.

I Sue je očito stekla isti dojam, jer se okrenula u sedlu i pogledala Kena.

— Možete li objasniti što bi to moglo značiti? — upita. — Ni jednog jedinog čovjeka na ulici... sve je kao izumrlo!

Zanijekao je glavom. No, toga časa u njemu snažno zazvoni na uzbunu i on se hitro povede za tim čuvstvom pa izvuče pušku iz toka u sedlu.

Produžiše. Pedesetak koraka dalje Ken začuje nešto što mu se učini kao podrugljiv smijeh. Zvuk je dolazio iz smjera gdje se nalazio salun u kojemu se onomad susreo s Marrinerom.

Sue trgne uzdama i zaustavi konja. Ken zamijeti da se ugrizla za usnicu.

— Pa to je gotovo stravično! — prošapće i pritjera konja posve blizu njegovome.

Na obližnjem uglu, u sjeni jedne od nadstrešnica, stajao je čovjek s puškom u ruci. Ken se prisjeti da ga je vidio prilikom okršaja s Marrinerom.

Čovjek im stane živo domahivati, pozivajući ih k sebi.

— To je Nye Avery, ovdašnji kovač! — objasni Sue. — Napokon, živo biće!

Dok su mu se približavali, Avery ih je pratio mrkim i zlovoljnim pogledom, a kad su sjahali, odmah povuče njihove konje i skloni ih iz glavne ulice.

— Vi ste Honnor, zar ne? — promrsi ljutito. — Nadali smo se da vas više nikada nećemo ugledati u Laredul Koga vruga tražite ovdje!

Iza Averyja pojavi se nekoliko ljudi. Bili su također naoružani puškama i revolverima, a njihovi se pogledi zapiljiše u Kena kao da gledaju zmiju otrovnicu.

— Ma što vam je?! — klikne Sue. — Gospodin Honnor pomaže mojem ocu i meni u poslovima na ranču. Zašto...

Avery je ušutka srditom kretanjem ruke. Uopće se ne osvrćući na djevojčino pitanje, nadalje bijesnim pogledima mjereći Kena, procijedi:

— Sve je počelo time što se vama prohtjelo da ubijete Marrinera! Danas mi za ovo plaćamo ceh! Forest je došao ovamo sa svojom družbom, a mi smo bespomoćni!

Zaključivši da Forest može imati uza se najviše još četvoricu ili petoricu momaka, Ken osjeti veliki prezir prema Averyju i onima što su stajali iza njega.

Samo trojica... Bash MacNott, Rim Haskell i on... bjehu se upustila u boj protiv cijele Forestove družine, a ovdje se čitav jedan grad zavlaci u mišju rupu pred nekolicinom razbojnika...

Nimalo ne krijući prezir, Ken izvuče revolver iz korica i zavrta bubanj, provjeravajući jesu li sva ležišta napunjena.

— Znači, Forest je ovdje... Mičite mi se s puta! — promrsi, gurnuvši Averyja u prsa.

U tome trenutku zaboravi čak i djevojku koja je stajala pokraj nje. Mislio je samo još na MacNotta, na Haskellu i na Stana Laurenta koji leži ozlijeđen na ranču.

— Kenel — prošapta Sue, užasnuta izrazom njegova lica. — Zaboga, Kenel!

Vjerojatno nije bila svjesna da ga je oslovila imenom. Ken, koji to također ne zamijeti, brzo gurne oružje natrag u korice i odlučno krene prema salunu.

No nije učinio više od dva koraka, a već zastane kao ukopan. Začuvši iza sebe oštar metalni zvuk puške, osjeti kako mu niz leđa mile žmarci.

Avery je uperio velikokalibarsku pušku, držeći je nisko uz desni bok, a cijev je bila usmjerena točno u Honnorova prsa. Ken se zagleda u pušku, a lice mu posta posve bezizražajno.

— Ah, shvaćam — procijedi. — Plašite se za svoje kože, bijedni kukavci!

— Vraga vi shvaćate! — prosikće bijesno Avery, i nadalje pomno pazeći da mu puška zadrži određeni smjer. Forest i njegovi razbojnici imaju u svojim šakama trojicu sugrađana; drže kao taoce Hanka Driscolla, Joba MacNallyja i Freda Walsha. Ne želimo da budu ubijeni samo zato što vi silom hoćete glavom kroza zid!

Muškarci koji su do tada stajali iza kovača poredaše se u polukrug oko Kena i djevojke.

Sue proguta slinu.

— Driscoll, MacNally i Walsh... Zaboga, svi su oženjeni i imaju dje-

cul! — prošapće, sva užasnuta. — Pa to je strašno! Drži li ih Forest već dugo u svojoj vlasti?

Avery kimne. Njegova je puška bila i dalje uperena u Kena, oduzimajući ovome mogućnosti bilo kakve kretnje.

— Od jutros! A upravo od istog trenutka Laredo je tako reći mrtav grad.

Ken je držao ruke obješene niz tijelo, posve labovo i netremice gledao Averyjev kažiprst, koji je bio savinut oko otponca.

— I vi mislite da toj trojici možete pomoći tako da Forestu prepustite grad? — upita glasom uzdrhtalim od srdžbe i prezira. I dalje je vrebao priliku da kovaču izbije pušku iz ruke.

— Postoje izgledi — odvrati Avery. — Lupeži će se izdovoljiti, a kada budu napustili Laredo, opijeni pićem i užitkom što su gospodarili gradom, poći ćemo za njima. A kad ih budemo šćepali, neće, bogme, biti suđenja nadugačko i naširoko! Uokolo ima dovoljno drveća s počvrstim granama!

Ken je još stajao posve nepomično. Mukli odjek pucnja razliježe se ulicom. Avery i njegovi drugovi se trgnu.

Odmah zatim začu se podrugljiv i grohošan smijeh, a u idućem se trenu razmaknuše vrata saluna. Jedan muškarac kriknuvši izleti na drveni nogostup. Zateturavši, nagoniski ispruži obje ruke kako bi zadržao ravnotežu.

— To je Driscoll! — klikne Avery. — Oh, ti lupeži! Prokleti, paklenski lupeži!

Iznad vrata pojavi se modrikasta puščana cijev. Iz otvora sune naran-

časti plamen, ravno u Driscollova leđa.

U trenutku kad ga je hitac pogodio, Driscoll je upravo bio dospio do ruba nogostupa. On ponovo krikne i zastane, a očevicima se učini da je porastao nekoliko centimetara. Tada ga strahovita silina povuče prema naprijed i on se stropošta na ulicu, gdje ota ležati licem prema zemlji. Oko njega uzdigne se oblak žućkaste prašine.

Avery spusti cijev. Bio je blijed, a ruke su mu drhtale. Jedan od ljudi iza Kena zastenje od muke.

Na uzanoj kući nasuprot salunu, otvore se vrata i ulicom oajekne očajnički vrisak jedne žene.

Osjetivši kako se Sue u nastupu slabosti naslanja na njega, Ken je posve nesvjesno obgrli jednom rukom, svejednako netremice gledajući Averyja.

— No, što je? — dobaci mu. — Zar ni sada nećete ništa poduzeti? Namjeravate pričekati dok i Walsh i MacNally budu ležali tamo na ulici?

Kovač nije odgovorio. Nevoljko se okrene i zagleda u ostale koji su također šutjeli.

Žena koja bješe maločas vrisnula istrči iz kuće i glasno jaučući baci se na nepomičnog Driscolla. Neko je vrijeme ležala preko njegova tijela i Ken je vidio da joj se ramena tresu od plača.

Napokon se uspravi. Još grčevito jecajući, i sva očajna, pogleda oko sebe. Lice joj je bilo obliveno suzama, a kosa joj je visjela preko čela.

— Hank je mrtav! — zavapi ona, zvjerajući uokrug. — Mrtav! Mrtav! Mrtav! A kamo su se djeli muškarci ovoga grada?! Forest i zlikovci ubiše

Hanka! Zašto se skrivate, kukavni kojoti?!

Ken skinе ruku s djevojčinog ramena i pogleda joj u oči.

— Uvijek je potrebno da netko učini prvi korak. A ja ionako moram srediti račune s Forestom. Možda će mi se posrećiti da nešto učinim.

Ona stane grozničavo nijekati glavom. Nije mogao odgonetnuti izraz djevojčina lica dok je uzrujano govorila:

— Ne, ne! Ne idite tamo! Forest će vam podrezati svaku mogućnost, to je sigurno i neumitno kao smrt! Postoji li riječ koja bi vas mogla odvratiti od toga nauma?

— Ne, Sue. Sada ne!

— O, Kene! — dahne ona ponizno. — Kad bi takva riječ postojala, ja bih je izgovorila. Sve... sve bih izgovorila... što biste god htjeli da vam kažem!

Njezine oči su postajale sve tamnije.

— Vi sigurno ne želite biti okrutni... — šapne — ali... vi jeste okrutni!

Ken osjeti da mora poći sada, odmah ako to doista želi. Jer u idućem trenutku za to možda više neće smoci snage. Vidjevši kako je ispružila ruke da bi ga zadržala, on se hitro okrene i pbrza duž drvenog nogostupa.

Na dvadesetak koraka od vrata saluna zastane začuđen. Nitko se nije pojavljivao na vratima. Prema svemu sudeći, Forest i njegovi razbojnici uopće nisu računali na to kako bi netko u Laredu smogao dovoljno hrabrosti da im se suprotstavi.

Driscollova žena, koja je ponovo klečala kraj mrtvoga muža, pogleda Kena i vidje da se hvata za revolver.

— Bog vas čuvao — šapne. — Prokleti zlikovci! Zaslužili su da dospiju u pakao...

Dok je Ken Honnor stajao pred salunom, njegove su misli bile usredotočene na predstojeći okršaj. Tijelom mu je u uzastopnim valovima prolazila ledena studen.

Naokolo je zavladala upravo nestvarna tišina. U tim trenucima učinilo mu se da je najusamljeniji čovjek na svijetu.

Njegove misli načas skrenuše na pukovnika Evansa, koji mu bijaše obećao svu potrebnu pomoć i podršku.

Gdje je sada? Područje što ga mora nadzirati golemo je. Možda je ovoga časa daleko, mnogo milja od Lareda. Možda se bori s pobunjenim Indijancima, ili uspostavlja mir na granici prema Meksiku.

Pukovnikovi su zadaci višestruki i Kenu je bilo razumljivo da je njegova i njegove drugove zamolio za pomoć.

Njegove drugove... Ken se s tugom prisjeti da još nije dočuo ili zapazio ni najmanji znak o sudbini Basha i Rima...

I sada je stajao posred glavne ulice u Laredu i gledao prema salunu u kojemu se nalazi Forest sa svojom zloglasnom Laredskom bandom, koja je sada potpuno otvoreno terorizirala grad.

— Foreste — vikne resko — izađi, pa da se obračunamo! Prsa u prsa!

— O, pa to je posljednji momak iz Teksaske trojke! — odjekne iz unutrašnjosti saluna Forestov podrugljivi glas. — Evo, dolazimo, razmetljivče! Raspucat ćemo te u komadiće, onako kako smo to učinili s tvojim drugarima! Pričekaj pa ćeš vidjeti!

Ken je stajao na debelim slojenu prašine prekrivenim kolniku, široko raskoračenih nogu, prividno posvećma opušten, iako su mu živci bili napeti do krajnosti.

— Prije no što započnemo borbu, pustite na slobodu taoce — vikne. — Što su vam ti ljudi skrivili? I zašto ste jednoga od njih ubili? To je umorstvo... golo, svirepo umorstvo! Jednoga dana ćete za to odgovarati.

Iznutra se i opet začuje podrugljivi grohot, a onda se oba krila vrata rastvore i vođa razbojnika iziđe na nogostup.

Neposredno za njim pojave se još dva lupeža i zastavši njemu zdesna i slijeva, promatraše Kena, vrebajući poput vukova. Njihove gipke ruke lebdjele su poput orlovskih pandži iznad drški teških revolvera.

Ken ih ocijeni jednim jedinim pogledom: brzi su na oružju, hladnokrvni revolveraši iznikli iz nemirnih prilika u ovom pograničnom kraju. Ta su dva lupeža opasna u najmanju ruku kao čitavo gnijezdo čegrtuša.

— Pokazat ćemo mi ovome gradu tko je vrhovni gazda u Laredu! — zagrmi Forest. — Ovoga puta nitko neka ne računa s tim da će se pojaviti pukovnik sa svojim prokletim Jenkijima. Danas je ovaj grad čvrsto u našim rukama. U garnizo-

nu je ostao samo jedan poručnik s bijednih dvanaestak vojnika, mladih regruta koji još čestito ne umiju razlikovati što je na puški sprijeda a što straga. Pukovnik je jučer izjahao s najvećim dijelom posade. Na sjeveru su se opet uzjogunili Komanči i Apaši i Jenkiji sada imaju pune ruke posla. E, mi smo čekali upravo taj trenutak, Honnor!

Ken usredotoči svu pažnju na vođu zlikovaca.

Forest je bio visok, plećat muškarac. Nosio je dva revolvera, a Ken je bio siguran da s oba barata podjednako vješto.

— Prokleta mnogo brbljaš, Forest — dobaci mu hladno. — Zar se plašiš da će mi se ipak posrećiti pa ću te povesti sa sobom na drugi svijet?

— Ho-ho-ho! — zahihota Forest. — Pa zar misliš da ću ti za to pružiti i najmanju priliku, Honnor? De, pucaj, Curley!

Uvjeren da je ova zapovijed upućena jednome od revolveraša koji su stajali lijevo i desno od Foresta, i vidjevši da se oni pokreću, Ken munjevito trgne revolver.

Potegnuo je brže no ikada u životu, a ipak bijaše prepolagan... prepor za puščani metak koji je došao iz jednog prozora saluna.

Dvojica revolveraša i njihov vođa bjehu mu hladnokrvno namjestili smicalicu. Kad ga je metak pogodio i oborio s nogu, oni samo uveseljeno zahihotaše.

Svirepi, podrugljivi grohot razbojnika i prasak hica što ga je s posljednjom snagom ispalio bijahu posljednji zvukovi koje je Ken začuo prije no što je utonuo u noć besviješti.

IX

Kad je otvorio oči nalazio se u posve nepoznatoj okolini.

Kroz prozorčić ulazila je sunčana svjetlost i padala na postelju, ugodno grijući njegovo lice. Iznad sebe vidio je bijelo okrečen strop. Okrenuo je glavu na lijevu stranu i vidio da je njegova postelja postavljena tik uz isto tako bijelo okrečen zid.

Začuvši glasove, okrene glavu na drugu stranu. Tek tada uoči da se nalazi u povećoj prostoriji u kojoj je osim njegove još pet postelja; u svakoj je ležao po jedan čovjek.

Prepoznavši momka koji je ležao točno nasuprot njemu, Ken razrogači oči.

— Rim... — dahne — Rime, prijatelju...!

Polako okrenuvši glavu, Haskell se nasmiješi starome drugu. Njegovo je lice bilo blijedo, upalo i zaraslo u čekinjke.

— I ti si, dakle, dobio svoje! — dobaci mu promuklim glasom. — Hej, Bash, pogledaj! Naš se samotnjak probudio! I Ken je isto tako neuništivi kao i nas dvojica... E pa, Teksaška trojka je opet na okupu. Tko bi to i pomislio?

Silno iznenađen, Ken se pridigne, ali odmah opet iznemoglo klone na jastuke.

— Bash... — prošapće. — Znači, i Bash je još živ?

— Tako je, stari moj — potvrdi Rim veselo. — Ubrzo poslije našeg okršaja s Laredskom bandom, na nas na naišla jedna vojna patrola. Bogme, da nije bilo toga, s nama bi bilo svršeno! Eto, čovjek mora imati sreće!

— A zašto me o tome nije nitko obavijestio? — upita Ken slabašnim glasom.

— Pukovnik je pokušao sve i sva, ali nitko nije znao kamo si nestao. Poslije smo dočuli za tvoj obračun s Marrinerom, no prije nego što smo uspjeli doći u vezu s tobom već si opet bio netragom nestao.

— Je li istina da pukovnik izbiva iz garnizona? — upita Ken. — Upravo se sada ta banda proketo šepuri po Laredu. Ponašaju se kao da čitav grad pripada njima.

Iz suprotnog dijela prostorije dohrama Bash MacNott i sjedne na rub Kenove postelje.

— Imao si dobrog andela čuvara — reče. — Prema onome što ljudi pričaju ta djevojka... Sue Laurent... borila se za tebe poput tigrice. Laredani su se toliko prestrašili Foresta da se ni jedan nije usudio pomaći joj da te otpremi. Vidjevši to, ona je dobavila kola, samčata smjestila te u njih i dovezla ovamo. Ovom se djevojkom možeš ponositi, prijatelju!

Ken se osmijehne.

— I te kako! — šapne. — A upravo zbog toga ću i nastaviti borbu, čim se osovim na noge.

— No, to će potrajati još najmanje tri tjedna. — primijeti čovjek u bijelom haljetku, koji je upravo u tome trenutku prišao Kenovoj postelji.

— Ovo je narednik Merriwather — predstavi ga Bash. — On je sve nas pokrpao. Već dvadesetak godina je vojni bolničar i razumije se u te poslove u najmanju ruku isto tako dobro kao i svaki liječnik.

— Nikada neću zaboraviti koliko vam zahvalnost dugujem, naredniče! — reče Ken.

Bolničar nehajno odmahne rukom.

— Zahvalite radije svojoj sretnoj zvijezdi. Ili još bolje, djevojci koja vas je dopremila ovamo. Da ste stigli samo pola sata kasnije, bili biste iskrvarili.

Uto se otvoriše vrata, a u bolesničkoj sobi naglo zavlada tišina. U prostoriju uđe Sue Laurent. Muškarci su gledali u nju kao u pojavu iz drugog svijeta.

Ona priđe Kenovoj postelji, pogleda ga i nasmiješi mu se.

Bolničar se diskretno povuče. Bash MacNott, koji se pred damom zastidi noćne košulje, othrama što je brže mogao do svoje postelje i puzne pod pokrivače.

Sue sjedne na stolac kraj Kenove postelje.

— Kako je tvome ocu? — upita je on. — Upravo je počeo s prvim koracima, pomažući se štakama. Uskoro će sve opet biti u redu.

— Ne, Sue, neće biti. Nipošto! Ili zar se možda Laredska banda povukla iz ovoga kraja?

Djevojka zaniječe glavom.

— Nije, Kene. Ti lupeži divljaju gore no ikada. Nedugo poslije one pucnjave napali su ranč Landgdonovih, ubili oca i sina i spalili sva здаnja. S pašnjaka nestaje više stoke no ikada. Neprekidno napadaju poštanske kočije... Oh, Kene, kada će tome doći kraj?

On je nježno pogladi po ruci.

— Ne tari glavu brigama o budućnosti, draga! — šapne.

— Kene... — promuća stegnuta grla — zar ćeš, i opet stavljati život na kocku kad ozdraviš?! Zar si doista naumio ponovo se upustiti u borbu protiv Laredske bande?

On klimne, vrlo ozbiljan.

— Drugo mi neće preostati, Sue.

X

Dogodilo se da su se Kenova predviđanja obistinila.

Bijahu protekla tri tjedna. Za sve to vrijeme opetovano se čulo o novim zlodjelima bande. Napadali su rančeve, zbog posve ništavnih povoda ubijali ljude.

Nitko nije smagao hrabrosti da protiv razbojnika poduzme ozbiljnije mjere. Kad bi prigustilo, svatko je mislio prvenstveno na to kako da spasi vlastitu kožu.

U Laredu nije bilo zakona, jer najbliži šerif bješe udaljen više od stotinu milja, a ni vojska nije stigla uredovati; imala je i odviše okapanja s Indijancima, koji su neprekidno stvarali nemir u pograničnom području.

Početkom četvrtog tjedna trojica su Teksašana bila opet na nogama. Unatrag nekoliko dana šetali su po krugu garnizona, pa čak i potajno vježbali gađanje iz revolvera. Nadali su se da će uskoro doći dan kada će Teksaška trojka po drugi puta ujahati u Laredo.

I tako su trojica drugova opet jednom stajala na strelištu. Bili su opasali svoje remene s teškim revolverima i sada su, na zadani znak, munjevito potezali i pucali strahovitom brzinom na pripremljene mete.

— Još tjedan ili dva — zadovoljno dahne Ken — pa ćemo biti onakvi kakvi smo nekoć bili, a možda i brži.

Začuvši kako im se u punom trku približava jahač, oni se okrenuše.

— Stan Laurent! — klikne prestrašeno Ken. — Čini se da ne donosi dobre vijesti...

Stari rančer zaustavi konja tik pred trojkom.

— Sue je nestala! — dovikne, sav usopljen. — Otel su mi kćerku i zahtijevaju otkupninu! Pet tisuća dolara!

— Tko? — upita Ken, a njegove se usnice pretvoriše u tanku, bezbojnu crtu. — Tko zahtijeva taj novac?

— John Forest!

— A gde treba da ga predate?

— U Laredu.

— Slutite li gdje je drže zatočenu?

Stari rančer bespomoćno sliježe ramenima.

Ken se pokrene. Njegovo je lice bilo kao iz kamena isklesano.

— Kamo ćeš, Kene? — priupita Haskell.

— U grad! — muklo odgovori Ken. — U Laredo!

Rim i Bash se zgledaše i kimnuše jedan drugome, a zatim i oni šutke krenu za drugom.

Četvrt sata poslije, četiri su muškarca jahala ničijom zemljom koja se prostirala između pograničnog garnizona i grada.

Na čelu povorke jahao je Ken, za njim njegova dva druga i na začelju rančer.

Kad su stigli do prvih kuća, Ken zaustavi konja i okrene se u sedlu.

— Bit će najbolje da ostanete ovdje — obrati se Laurentu — jer ono u što ćemo se sada upustiti nije posao za vas.

— Ali... u pitanju je moja kćil — pobuni se rančer.

— Vi biste nam više smetali no koristili — mirno odgovori Ken. — Učinite nam uslugu i ostanite u pozadini, pa pripazite da nas nitko ne napadne s leđa! To je vrlo važan zadatak.

Laurent kimne, izvuče brzometnu pušku iz držača o sedlu, pa je položi poprijeko na koljena.

— Možete se pouzdati u mene! — zareža kroz stisnute zube. — Revolverom više ne baratam bogzna kako, no puškom još uvijek gađam jednako sigurno kao i u najboljim godinama.

Trojka pojaha dalje. Rančer ih je slijedio na udaljenosti od pedesetak koraka.

U gradu zavlada duboka tišina. Glavna se ulica naglo ispraznila, a iza prozorskih okana uplašene su oči netremice pratile trojicu jahača.

Drugovi su jahali ravno prema salunu u kojemu se običavao zadržavati John Forest sa svojim čoporom; bio je to onaj isti salun pred kojim se Ken već jednom suočio s vođom Laredske bande.

Pred salunom Teksaska trojka sjaše.

Ken hitro pogleda niz ulicu i vidi je Laurenta gdje sjedi na konju, s brzometnom puškom spremnom u šakama.

Teksasani krenu prema salunu. Kad su se našli samo još na pet koraka od vrata, iza njih iznenada prasnu dva hica, jedan neposredno za drugim.

Zajedno s odjekom ta dva pucnja začuju se dva reska krika, a preko ruba krova kuće nasuprot salunu stropoštaše se dva tijela.

Stan Laurent se nije isprazno hvalio kad je tvrdio da puškom

gađa isto onako sigurno kao u svojim najboljim danima. Očito je vraški budno stražario.

Uopće ne mareći za ono što se zbiva iza njihovih leđa, trojica nekadašnjih narednika potrčaše poput vihora prema vratima i banuše u salun.

Kod tezge su stajali John Forest i ona dvojica revolveraša koji bijahu uz njega i prije četiri tjedna. Za stolovima su sjedili momci koji su, sudeći prema izgledu, također pripadali Laredskoj bandi.

Sasvim u pozadini, u jednom kutu, sjedila je Sue. Bili su je svezali o stolac, tako da se uopće nije mogla micati.

Sve ovo Ken uoči u djeliću sekunde.

— Došao sam zaraditi otkupninu za Sue Laurent! — dovikne gnjevno Forestu, sijevajući očima. — Rasplena nagrada za uništenje tvoje družbe, Foreste, iznosi upravo pet tisuća dolara!

Forest i njegova dva revolveraša

podivljaše i, režeći poput vukova, potegnu revolvere.

U idućem trenutku salunom se razliježe praskanje hitaca. Na sve strane zaplamsaše bljeskovi. Netko vrisne, pogođen, drugi klone bez glasa.

Na vratima pojavi se rančer i opali nekoliko puta u ljude za stolovima.

A onda iznenada zavlada grobna tišina.

Oblaci barutnog dima lagano su se dizali prema stropu. Na pilovinom posutom podu ispred tezge ležala su tri čovjeka.

John Forest bješe mrtav, dvojica njegovih revolveraša teško ranjena. Od onih, koji su sjedili, dvojica su bila pogođena, a preostali su se predali.

To bješe kraj Laredske bande.

Ken pohita velikim koracima do djevojke i oslobodi je užadi.

— Sve je u redu, draga! — reče tiho.

— Da, Kene — odgovori ona kroz plač. — Sada je sve u redu!

KRAJ

VESNIKOV

KVIZ

KAS

0 D 2 3. II

K V I Z

E X T R A

- P R I L O G

K V I Z A

1 6

S T R A N A

E N I G M A T S K E

Z A B A V E

V I S E

16 NOVIH STRANICA

12 SKANDINAVKIVISE

KRIMIPRICASPITANJEM

MATEMATIČKITEST

ENIGMATSKI STRIP

NOVE SAHRUBRIKE

POČETNIČKI POLIGON-

STRANICANOVIH SURADNIKA

KVIZ EXTRA

ZNANJE
IZABAVA!

V. L. GALLAHUE

POČIVALA U MIRU

— Bila je prava vještica... oprostite mi na izrazu, gospodine.

Inspektor Burke je već oprostio i mnogo žešće riječi; no od te pomalo ukočene, postarije žene u odjeći kućanice teško da je očekivao nešto slična.

Nije prošao ni puni sat vremena otkako je primio izvještaj policijskog laboratorija: Gospođa Althea Hammond, vlasnica Hammondova staračkoga doma, preminula je jučer od prekomjerne doze pilula za spavanje. I premda je sve ukazivalo na samoubojstvo, propis je zahtijevao da on istraži taj slučaj.

— A zašto to tvrdite?

— Odmah ću vam objasniti, gospodine. Ta je stara krava vodila dom kao da je to zatvor. S jednim je starcima postupala kao sa životinjama. Sa svom četvoricom. Sjajni gospodin Alden je bio snažan poput mladića prilikom dolaska ovamo.

— Kada je to bilo?

— Prije šest mjeseci, kada je dom otvoren. A pogledajte sada!

Čim je rodbina otišla, nakljukala je starce lijekovima, tako da više nisu znali jesu li mušjaci ili ženke.

— A zar se rodbina uopće nije brinula oko njih?

— Većinom žive daleko, samo je nećak gospođice Copeland u blizini, na Zapadnoj obali.

— Podimo još jednom onamo. Ta nešto ste kazali o petom ukućanu, o nekom gospodinu Aldenu, zar ne?

— Da, umro je. Upala pluća, tako tvrde.

— Aha. A vi ste danju i noću tamo, gospođice Adams?

— Nisam. Samo obdan. Odlazim odmah poslije večere. Svakoga dana.

— A tko se noću brine za ljude?

— Ona... tako je barem tvrdila. No jednom sam se zgodom još jednom vratila, jer sam zaboravila naočale, i tada sam otkrila kako su svi ti starci zaključani, i kako se ona povukla u svoj stan. Kažem vam, inspektore, da mi posao nije bio

tako nužno potreban, već bih tada pošla u policiju.

— A gdje je gospođa Hammond čuvala svoje lijekove?

— Lijekove?

— Da. Ta netom ste kazali kako je starce nakljkukala lijekovima. Gdje ih je čuvala?

— Ah, tako... U ormaru za lijekove, u svojoj kupacnici.

— Rado bih to pogledao.

Kad je zajedno s gospođicom Adams ušao u lijepo uređeni stan pokojnice, inspektor pomisli kako mnogi ljudi ne žale novaca samo da bi svoje stare mogli negdje smjestiti.

Gospođica Adams izvadi ključ iz svoje torbice i otključa ormar za lijekove. Inspektor na to upitno zadigne obrve, a žena mu objasni kako je ključ pronašla na noćnom stoliću gospođe Hammond.

Inspektor izvadi do polovice punu bocu sa crvenim kapsulama i pogleda naljepnicu: **UPOTREBA PREMA POTREBI.**

— A čemu to služi, gospođice Adams?

— Svi koji žive u domu dobivaju po jednu kapsulu u podne, uz ručak, a uvečer dvije sa čašom mlijeka.

Inspektor je još uvijek promatrao naljepnicu.

— A tko je taj dr Morris?

— Naš kućni liječnik... da tako kažem. Skliska riba, ukoliko me zapitate.

Inspektor vrati bocu u ormar, a onda siđu.

— Rado bih porazgovarao sa starcima u njihovim sobama — reče inspektor. — Za njih će tako biti udobnije.

— Dakako. Najprije ću vam pokazati sobu gospodina Dillarda.

Inspektor Burke zatekne sjedokosoga starca koji je na sva pitanja odgovarao samo s nerazgovjetnim gundanjem, sve dok Burke nije naveo razgovor na fotografiju što se nalazila na noćnom stoliću.

— Da, to je Michael... moj sin... dobar je mladić moj Michael.

— Vjerujem, kako vidim, nosi uniformu. Pukovnik, zar ne?

— Da. U Njemačkoj je. Uvijek mi piše, a šalje mi i novine. Sada i sâm ima dva velika mladića.

— Drago mi je. — Burke zašuti na nekoliko trenutaka pa nastavi: — Ah, da, bio je ovdje još neki postariji gospodin, neki Alden...

— Alden... da. Šteta što je umro. — Starac promuklo zahihoće. — Tu bi kuću uistinu valjalo nazvati »Dom odmora u miru«.

— Što htjedoste time reći? — oštro zapita inspektor.

Ali ne dobije nikakva odgovora. Starac se zguri i, čini se, čvrsto zaspi.

U susjednoj sobi inspektor Burke se nađe u ružičastom svijetu. Postelja je bila presvučena ružičasto, ručno tkani sag bio je ružičast, a gospođica Alice Copeland je u ružičastom jutarnjem ogrtaču sjedila u stolcu za ljuljanje. I kosa joj je bila ružičasto obojena i nokti također ružičasti.

— Ja sam inspektor Burke, gospođice Copeland. Kako se danas osjećate?

— Hvala... sasvim dobro.

— A kako vam se sviđa ovdje?

— Posve dobro. Johnny se na tako zgodan način brine o meni, znate. Nećak mi je. Ne bi smio biti toliko zabrinut za mene.

Inspektor se neupadljivo ogleda i otkrije ružičastu omoćnicu, naslonjenu na podnožje noćne svjetiljke. Bila je naslovljena začuđujuće čvrstim rukopisom na nekog gospodina Johna Adocka, 1241 Harrison Street, Portland, Oregon.

— A sada o gospodinu Aldenu...

— Oh da, gospodin Alden. Tako zgodan čovjek! A kako se vi ono zvaše? — Naspiješi mu se, i on je sada znao da je razgovor završen.

Gospođa Hickerson, pretila i ugledna starica, bila je slijedeća. Da bi mogao sjesti na jedini stolac, inspektor je morao ukloniti jutarnji ogrtač, presvlaku i još nekoliko drugih odjevnih predmeta.

— Mislim da je ponekad prilično dosadno ovdje — započne razgovor. — Čime se zapravo bavite?

Žena žmirne ispod svojih masnih vjeđa.

— A čime da se čovjek ovdje bavi? I moja sipljivost...

— Da, naravno... Pomislio sam samo da biste ponekad mogli i ručnim radom...

— Nekoć jesam. Plela sam. A sada više nemam snage. Ni oči me više ne služe baš najbolje...

— Zao mi je. No ovdje je živio i neki gospodin Alden, koliko sam čuo. Jeste li ga dobro poznavali?

— Svi smo ga dobro poznavali, a i slušali smo ga kako kašlje cijelo vrijeme, sve dok ona konačno nije dovela liječnika...

Vjeđe gospođe Hickerson opet se spuste. Burke se brzo ogleda i otkrije žutu vunenu nit ispod noćnoga ormarića. Podigne je i stavi u džep. A onda napusti sobu gospođe Hickerson i pođe do gospođe Block.

Morao je nekoliko puta osloviti

ženu da bi ona konačno otvorila oči i rastreseno ga pogledala.

— Da, svima nam nedostaje — reče ona bljedunjavo, nakon što je Burke naveo razgovor na gospodina Aldena. — Doista bi valjalo nešto uraditi. — A onda joj se glas pretvori u nejasno mrmljanje; Burke povjeruje da je čuo riječi: »KUĆA SMRTI«. Međutim, znao je da bi svako daljnje pitanje bilo besmisleno.

Opet iziđe u hodnik, a onda u kuhinji pronađe gospođicu Adams.

— Mislim da biste sada mogli objasniti neke stvari — reče joj.

— Vrlo rado, gospodine.

— Kada se presvlače postelje, gospođice Adams?

— Svakog četvrtka.

— U tu svrhu moraju starci napustiti svoje sobe, zar ne?

— Da, gospodine.

— Zar svi u isto doba?

— Da.

— A je li tko pokraj njih dok oni prave svoje postelje?

— Nije.

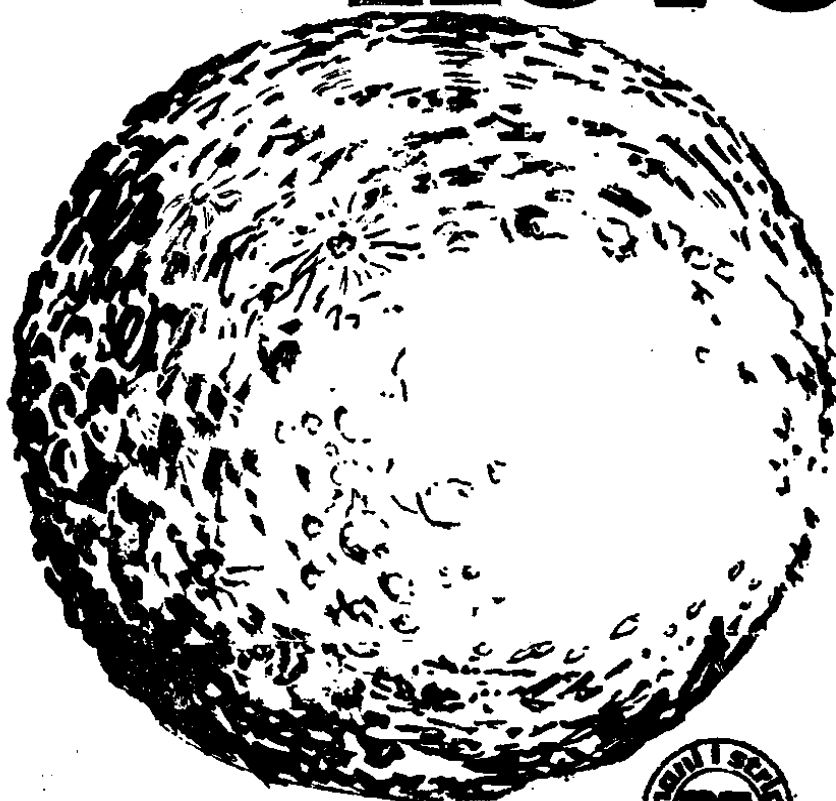
— A kako je jučer bilo, gospođice Adams, to jest onoga dana kada je umrla gospođa Hammond. Je li vam što osobito upalo u oči? Nije li se dogodilo nešto što se četvrtkom obično ne događa?

— Dopustite da razmislim. Tek sam promijenila posteljinu, a onda sam pošla u kuhinju da bih pripremila ručak za gospođu Hammond. Onda sam iznijela pladanj u predscblje i odložila ga na stol da bih iz vrta donijela svježiji peršin.

— Jeste li uvijek radili tako?

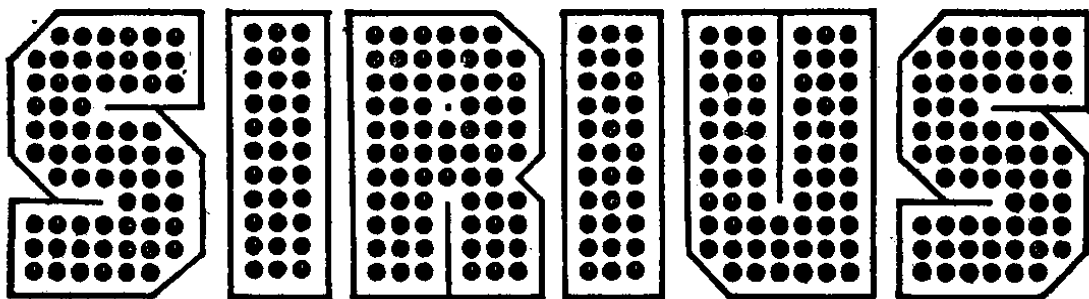
— Jesam. Stara je vještica uvijek zahtijevala peršin kao ukras... znate. A onda sam pladanj odnijela

ново!

BIBLIOTEKA ZNANSTVENE FANTASTIKE

10d

gore i tada sam je posljednji puta vidjela živu. Nakon toga sam nastavila raditi po sobama. Inače se nije dogodilo ništa osobito, gospodine.

— Što je bilo na pladnju? Htjedoh zapitati... što je gospođa Hammond jela?

— Hmm... Gulaš, salatu i kavu. I puding od vanilije. Zašto pitate, gospodine?

— Eto, tako. Razgovaraju li ljudi uvijek kad se zajedno nalaze u predvorju?

— Većinom šute, gospodine. Ponajčešće su nakljkani pilulama, tako da napola spavaju.

Inspektor kimne.

— A sada bih želio saznati sve o tom gospodinu Aldenu. Što se zapravo dogodilo?

— Žalosna je to priča, gospodine. Jadnik se zaželio svojih cigara; a ja vas pitam, koga to smeta? No gospođa Hammond nije mogla podnijeti taj miris. I tako je naprosto otvorila sve prozore... usred zime, razumijete li, i ostavila ga je tako sjediti cijelo poslijepodne, dok je ona pošla u kupnju. Kad sam mu oko pola šest donijela večeru, zatekla sam ga kako drhti cijelim tijelom... a u sobi je bilo hladno kao u ledani. Pokušao je zatvoriti prozore, ali nije imao dovoljno snage...

— I zar je od toga obolio?

— Naravno. Isprva se činilo da je posrijedi samo prehlada; no onda je počeo kašljati. Cijele je noći kašljao, a sutradan je bio previše iscrpljen a da bi mogao nešto pojesti. Zaklinjala sam gospođu Hammond da pozove liječnika, no ona reče kako je on samo malčice prehladen.

— A idućeg ga je dana obuzela visoka vrućica. Sada je naposljetku

pozvala liječnika. Ovaj je dobrano izgrdi zbog toga što ga nije pozvala ranije. Reče kako je sada prekasno da bi još mogao spasiti starca. Tako je vikao da su svi ti jadni starci razumjeli svaku riječ. Mogu vam kazati, bila je to sramota.

— Nije to vaša krivnja, gospođice Adams. Pobrinut ću se da naši starci ne ostanu bez ikakve zaštite.

— Bravo, inspektore!

— Hvala, gospođice Adams. Puno ste mi pomogli.

Polagano se vraćajući u predvorje, inspektor Burke se zadubi u misli.

Nevjerojatno! Pa zar je tko od tih zgodnih starih ljudi doista mogao počiniti ubojstvo? Inspektor strese glavom. Nije! Ali zaboga, možda svi četvoro! Vidio ih je gdje se zajedno došaptavaju, kuju planove, sakrivaju svoje pilule za spavanje sve dok nisu sakupili smrtonosnu dozu, smrvili je u fini prah da bi ga naposljetku bacili u gulaš. Jaki začim u umaku mesa zacijelo je prikrrio okus barbiturata.

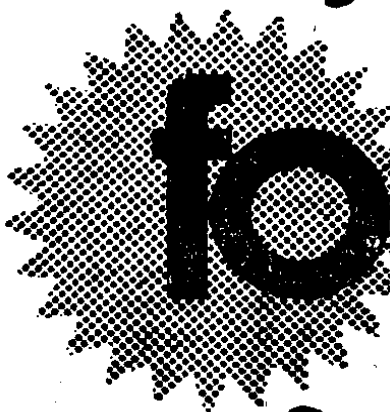
Da, zacijelo je bilo tako. Jednoga četvrtka prije podne to se četvoro starih ljudi uroti da bi uklonilo nadglednicu... ženu koja je ubila jadnoga gospodina Aldena, i koja je njih poput životinja zaključavala u sobe.

Vraški osjetljiv slučaj, pogotovu razmisli li čovjek bolje; slučaj sa tri starice koje su plele složene vezove, pisale čvrstim rukopisom i dotjerivale nokte, i sa jednim starcem koji je čitao novine... a svi su tobože bili preslabi da bi mogli izdržati razgovor dulji od dvije minute.

— Kako se zapravo može dokazati je li čovjek doista slab? — promrmlja inspektor.

o svemu
što
uzbudi je

fokus

— Molim, gospodine?
Upravo stigne inspektorov pomoćnik.

— Znam, zapravo je trebalo da pričekam u kolima; no tako ste

dugo izostali da sam povjerovao kako ste možda nešto otkrili.

Inspektor strese glavom.

— Upravo ništa. — A onda će posve tiho: — Bogu hvala!

Kraj

DOSAD IZAŠLI ROMANI NOVE SERIJE »LASO«

160. Matt Chisholm: **BORAC ZA MIR**
161. G. F. Unger: **PROGNANICI**
162. Peter Dawson: **ZAMKA SE ZATVARA**
163. G. F. Unger: **BRZI REVOLVERAŠI**
164. G. F. Unger: **»TIGRICA«**
165. Louis L'Amour: **POTJERA KROZ PUSTINJU**
166. G. F. Unger: **KLOPKA NA TOPOLINOM POTOKU**
167. Louis L'Amour: **KILLOE**
168. G. F. Unger: **POSLEDNJI OBRAČUN**
169. G. F. Unger: **ČOVJEK ZA DESET DOLARA**
170. Frank Gruber: **KUDRAVI VUK**
171. G. F. Unger: **TAJNA ZELENOG SLAPA**
172. Louis L'Amour: **IZ KLOPKE U ZASJEDU**
173. G. F. Unger: **VIŠE OD REVOLVERAŠA**
174. Louis L'Amour: **VATRENO KRŠTENJE**
175. G. F. Unger: **STUPICA ZA VUKOVE**
176. G. F. Unger: **ODMETNIK IZ DAKOTE**
177. Scott F. Scott: **BORI SE ZA SVOJ ŽIVOT, ČOVJEČE!**
178. G. F. Unger: **RIDOKOSA KARTAŠICA**
179. Louis L'Amour: **BITKA ZA VISORAVAN**
180. G. F. Unger: **DVONOŽNI TIGAR**
181. Louis L'Amour: **KAZNA STIŽE**
182. H. S. Sharon: **OLUJA U PRERIJI**
183. Frank Striker: **OSAMLJENI JAHAC**
184. H. S. Sharon: **TRI NITKOVA**
185. Peter Dawson: **KRV ZA ZEMLJU**
186. Louis L'Amour: **BROD ZA DIVLJI ZAPAD**
187. F. G. Unger: **SLATERLEE JOŠ JAŠE**
188. Louis L'Amour: **HONDO**
189. H. S. Sharon: **POHLEPA VODI U SMRT**
190. H. S. Sharon: **BLAGO LESINARA**
191. G. F. Unger: **KAD SJEVERNJAK ZOVE**
192. Louis L'Amour: **SABLASNI KLANAC**
193. G. F. Unger: **SERIF IZGUBLJENOG GRADA**
194. H. S. Sharon: **POKAŽI IM ZUBE!**
195. Louis L'Amour: **CALLAGHEN**
196. H. S. Sharon: **HRANA ZA VUKOVE**
197. Barry Cord: **U OKOVIMA LUDILA**
198. Frank Gruber: **VELIKA ZEMLJA**
199. H. S. Sharon: **NE VJERUJ NITKOVU!**
200. Giles A. Lutz: **PROGONJENI KAUBOJ**
201. Louis L'Amour: **TAJANSTVENI STRIJELAC**
202. Barry Cord: **TELEGRAFSKA LINIJA**
203. Louis L'Amour: **PUSTA ZEMLJA**
204. Louis L'Amour: **MATAGORDA**
205. Kyle Hollingshead: **DUG**
206. Louis L'Amour: **OBRAČUN U DOLINI**
207. Clay Hunter: **NEUKROTIVI**

U PRIPREMI:

208. H. S. Sharon: **GUTAČ VATRE**

NOVI HIT! HITCHCOCK

bira za vas

Na 144 stranice najbolje kriminalističke pripovijetke poznatih svjetskih autora u izboru majstora trilera, glasovitog filmskog redatelja Alfreda Hitchcocka! Novo, napeto, zabavno, uzbudljivo! Za mlade i stare ljubitelje krimi-literature!

Potražite kod svog prodavača novina svakog 25. u mjesecu
**HITCHCOCK
BIRA ZA VAS**

